Slovenski tednik
za koristi delavnega ljudstva v Ameriki

GLAS SVOBODE

V slogi je moč!

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI

Od boja do zmage!

Slovenic Weekly
devoted to the interests of the laboring classes

Štev. 11

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post-Office at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 18. Marca 1910

Kdor ne misli svobodno, se ne more boriti za svobodo!

Leto IX

SVETOVNI PREGLED.

AVSTRIJSKO-OGRSKA.

Dunaj, 16. marca. Ameriška kolonija v tem mestu je zelo znemirjena zaradi ambasadorske situacije. Nov zastopnik Zdr. držav Mr. Kerens bi moral že ob novem letu nastopiti svojo diplomatično službo, pa ga še sedaj ni. Avstrijski diplomati imajo vsled tega dovólj šale. Baron Aehrenthal, minister zunanjih zadev je pri priliki omenil Mr. Reevesu, ki ima charge d' affaires: "Slišal sem, da Mr. Kerens nas posesti v spremstvu Halleyevega kometa. Ali res?"

— Grofje Kinski, Palladacini, Kolowrat in baron Thomser gredo na jesen na "velikanski lov" v Združene države. Hčerke miljonarjev, look out for hunters!

— Iz Slov. Naroda povzamemo sledečo žalostno vest: Največji dobrotnik družbe sv. Cirila in Metoda, **g. Karol Kotnik,** tovarnar na Verdu pri Vrhniki, je 28. febr. t. l. umrl v starosti 34 let. Ranjki je postavil družbo sv. Cirila in Metoda za svojo glavno dedinjo ter ji volil približno pol miljona kron ali $100,000.00.

Z njim je umrl zadnji moški iz Kotnikove rodovine na Verdu ali to ime ne bo nikdar pozabljeno, kajti: **Nobena hiša na vsem slovenskim ni za slovenski narod toliko žrtvovala, kakor hiša Kotnikov. Slava spominu Kotnikov, največjim dobrotnikom družbe sv. Cirila in Metoda!**

— Občinske volitve, ki so se vršile v Zagrebu 24. m. m. so ugodno izpale za Hrvate. Volitve so se začele s prvim razredom v katerem odločujejo bogatini in uradniki. V resnem boju bili ste zastopani le dve stranki, namreč Madjaroni in združeno meščanstvo, klerikalci s svojim krščenim judom Frankom (od tod Frankovci) so bili preveč slabi in onemogli v tem razredu, da se jih bi v misel jemalo. Madjaroni so zvolili 3 kandidate, združeni meščani pa dva. Za druge kandidate pa pride še do novih volitev, ker ni noben dobil potrebne večine. Naravnost sijajen pa je vspeh, ki ga je doseglo združeno neodvisno meščanstvo pri volitvah druzega razreda. Izvoljeni so bili vsi njegovi kandidati po številu — 10. Madjaroni so bili popolnoma poraženi.

Budapest, 17. marca. Ogrski državni zbor je na vse zadnje odgoden. Nove volitve bodejo v začetku meseca junija.

RUSIJA.

Petrovgrad, 17. marca. V Baku, na posestvu Misanagie družbe, so odkrili bogat studenec; kateri daje v 24 urah 3,600,000 funtov nafte.

— Nad Rusijo se zbirajo temni oblaki revolucije, je rekel znani revolucijonist Vladimir Bourtzeff na chicaškem shodu v West Side Auditoriju. "Preteča revolucija bo storila konec dinastiji dispotičnih Romanoff. Rusija se grozno moti, če misli, da so njeni vohuni zatrli revolucijonarno gibanje. Ne. Ravno obratno, iskra revolucije globoko tle in ne bo dolgo, ko bo vsplamtel za Romanoff rod pogubni ogenj."

London, 17. marca. Poročila iz Petrovgrada o mobilizaciji vojske na daljnem vztoku, se tu uradno potrjujejo. Vojni tajnik Sukhomlinof in tajnik javnih del, Rukhlof sta že odpotovala v Manžurijo, da tam nadzorujeta vojaške operacije. Rusija je sklenila, da se prične takoj s gradnjo vsporedne proge na sibirski železnici, katero delo mora biti dogotovljeno do koncem junija.

V očigled navidezne pogodbe med Rusijo in Japonsko glede Mandžurske police, sklenjene vsled Knoxovega pritiska za nevtralizacijo železnic se sedaj obćno misli, da se Rusija pripravlja za vojsko s Kitajsko.

FRANCIJA.

Pariz, 16. marca. Odstavljeni predsednik Zelaya, republike Nikaragua je dospel danes v Pariz.

NEMČIJA.

"Uboga Nemčija! Pruski kancelar Bethmann Hollweg bo prisiljen odstopiti!", je odmev iz Nemčije. Preteklo nedeljo so social-demokrati po celem cesarstvu vprizorili velikanske shode in demonstracije. Po mestih kot je Berlin, Breslau, Frankfort in drugod so demonstranti prepevali "marselejzo" in mahali z rdečimi zastavami. V Berolinu je nad 150,000 oseb brojeća demonstracija korakala proti kraljevem dvorcu, toda do istega ni prišla, ker so redarji, orožniki in vojaki zaseli vse mostove vodeče do gradu. Ljudstvo po vsej Prusiji zahteva obćno volilno pravico in ako kancelar Hollweg v najkrajšem času ne pokaže, da je kos ljudski zahtevi oziroma vlada ne privoli v ljudsko zahtevo, bo slaba pela v Nemčiji. Vladajoči krogi ne vidijo preteče nevarnosti in so dovolj trmoglavi, da se z lepa ne uklonejo ljudski zahtevi.

Pri nedeljskih demonstracijah so se demonstrantje vedli dostojno ter so se izognili vsakemu spopadu od strani policije in vojaštva.

Velik nered se pričakuje radi izgredov današnjega dne (18. marca), v spomin obletnice revolucije z leta 1848. Socijalisti, tako se poroča, bodejo demonstrirali na ta dan v spomin žrtev, ki so pale v boju za demokracijo pred 52 leti.

ANGLEŠKA.

London, 17. marca. Ves londonski judaizm se pripravlja za 70 letno slavlje rojstva lorda Rothschilda, katerega obhaja v novembru. Pravijo, da stari filantropist se je vedno skazal dobrotljivega proti svojim izraelskim bratom, ki so bili v potrebi.

— Neodvisna delavska stranka, ki neznansko hitro napreduje na političnem polju, bo dne 28. in 29. marca zborovala v Londonu. Na tem zborovanju bo stavljeno mnogo radikalnih predlogov in med tem tudi predlog, da se da materam državna podpora, ter da se ustanovi narodna skupščina izučenih postrežnic, katere zgajajo, učijo in nadzorujejo državne oblasti za administracijo babištva in medicinskega in ranocelniškega postrežnega ljudskega zavoda.

ŠPANSKO.

Saragossa, 15. marca. Protestni shod tukajšnih katoličanov, vprizorjen proti javnim šolam se je končal s tepežem na ulicah. Policija je bila prisiljena rabiti orožje, da je razgrajače pomirila. Več oseb je poškodovanih.

ŠVICA.

Iz Geneve se poroča, da se je v Solenure formiral "polžev" trust. Šest in trideset farmerjev, ki so se zadnja leta pečali samo s polžerejo so se združili v trust. Samo en farmar je lansko leto prodal v Parizu za $10,000 te tečne jestvine. Dosedaj je bila cena polžem po 1c od kosa. Trust sedaj zahteva 15c od ducata.

KITAJSKO.

Šanghai, 17. marca. Neko žensko, katero so zasačili v moški obleki so lokalne oblasti v Kučow obsodile na smrt, češ, da je ponižala javno moralo.

FINSKO.

V novi Finski diet je bilo letos zvoljenih petnajst žensk proti 25 lanskega leta in 19 iz leta 1907. Ali so ženske zgubile svojo popularnost?

Sedem ubitih.

Wilkes-Barre, Pa. — Po trudapolnem rešilnem delu se je posrečilo delavcem priti do sedem mrtvih trupel, katera so bila žrtve vnetja plinov v Lehigh and Wilkesbarre premogovniku v S. Wilkes. Barre, Pa. V rovu je delalo devet premogarjev in le par minut pred raztrelbo sta se dva odstranila iz rova in na ta način rešila svoje življenje. Šest vdov in 24 sirot žaluje.

POLOŽAJ V PHILADELPHIA.

Delavska zmaga.

Pittsburg, Pa. 17. marca. Člani Amalgamated Association of Street and Electric Railway Employes so glasovali, naj se li v tem mestu vprizori simpatetičen štrajk ali ne. Uradno poročilo javlja, da se je 2476 glasov oddalo za štrajk, 19 glasov proti in 7 članov ni volilo.

Ta nastop železničarjev v Pittsburgu in pa grožnja članov Philadelphia Stock Exchange, da ako ne bo Rapid Transit Družba do srede skušala štrajk poravnati, da ji odtegnejo vso pomoč in vrednost njenih delnic vničljo, je toliko vplivala na ravnateljstvo in upravo železniške družbe, da se je začela s železničarji pogajati. Štrajkarji zahtevajo, da družba vposli vse štrajkarje in tudi onih 500 železničarjev, katere je dva dni pred štrajkom brez povoda odslovila. Nadalje zahtevajo 25c na uro, to je 3c več kot doslej. Seveda do popolnega sporazumljenja še ni prišlo, ker družba se še vedno brani nazaj vposliti onih pred štrajkom odslovljenih 500 delavcev.

Razna poročila zagotavljajo, da Rapid Transit Družba je vsa preplašena od zunanjega pritiska za poravnavo štrajka in groženj od strani trgovske zveze. Med stavkokazci razsajajo kužne bolezni.

Philadelphia štrajk nam jasno kaže, kaj je v stanu doseči združena moč delavstva.

Premogarski štrajk.

Pri skupni konferenci zastopnikov premogarjev in operatorjev, obdržavani v Cincinnati, O., v svrho sporazumljenja bodoče plačilne lestvice se ni prišlo do nobenega sporazuma. Operatorji se nikakor ne podajo in premogarji tudi ne. Sploh pa so operatorji zavzeli stališče, da ne povišajo plače niti za en odstotek ter so direktno soglasni za štrajk. — Predsednik Hayes, illinojskega distrikta je še pred odhodom v Cincinnati rekel, da nima nobenega upanja, da ne bi prišlo do štrajka. Sicer se pa za gotovo ne ve, bo li prišlo do štrajka ali ne. O tem se bo vedelo več in natančnejše prihodnji teden. Če bo prišlo do štrajka tedaj bo nekaj nad pol miljona premogarjev brez dela. —

Pred zaključkom lista.

— Splošna stavka preti v Pullmanu, kjer je vposlenih nad 16.000 delavcev. Sedaj štrajka 400 mekanikov (steel joiners). Položaj je resen in ako se družba ne poravna s delavci, katere je na nečuvan način ropala, izbruhnila bo splošna stavka, ki bo menda enaka oni iz leta 1894.

— 700 delavcev, neorganiziranih je zaštrajkalo v Buda Foundry & M'f'g. Co. v Harvey, Ill. iz simpatije do mašinistov, ki zahtevajo večjo plačo. Unijski organizatorji iz Chicage so šli v Harvey s namenom ustanovitve unije.

— Delavstvo zmaguje v Spokane, Wash. Mestni očetje so sklenili, da se smejo govori držati na ulicah. Svoboda tiska in govora je zmagala. Boj se je začel 2. novembra in trajal do 14. marca. Boj za prost govor in tisk je vodila organizacija Industrial Workers of The World in socijalistična stranka.

10.000 več delavcev

bo vposlenih pri National Tube Družbi v Lorain O. Ko hitro družba zgradi dvajset novih odprtih topilnih peči (open heart furnace), katere bo začela v najkrajšem času v bližini sedajne topilnice graditi.

Za Walshovo prostost.

Prijatelji v petletno ječo obsojenega John R. Walsha, bivšega bankirja in železniškega magnata, ki je sedaj v Leavenworth državni ječi, so izdelali prošnjo na predsednika Tafta za pomiloščenje.

KURJAČI ZA ŠTRAJK.

27,000 kurjačev čaka skrivnega znamenja, naznanjajočega štrajk. 49 zapadnih železnic prizadetih.

"Sedem in dvajset tisoč kurjačev in strojevodij na devet in štirideset železnicah bo zaštrajkalo tekom par dni," se glasi poročilo Bratske unije lokomotivnih kurjačev in vodij, z dne 16. marca. Čas in ura, kedaj se bo ustavil ves promet se ni objavil, vendar pa je organizacija določila skrivno znamenje, ki bo pomenjalo štrajk, ako bosi ne privolijo v njih zahteve. Kurjači zahtevajo, 25c ozir. 35c več na dan in pa da železniške družbe ne prezirajo pogodbe, ki določuje promoviranje po starosti službe.

Niti eno kolo se ne bo zasukalo na 120.000 dolgi progi po vsem zapaduv slučaju stavke. Vse zgleda, da štrajk je neizogibljiv, ker upravitelji železniških družb se nikakor nočejo sporazumeti s kurjači in strojevodji.

Sledeče železnice bodejo prizadete:

Aatchison, Topeka & Santa Fe.
Canadian Northern.
Chicago & Northwestern.
Chicago & Alton.
Chicago, Burlington & Quincy.
Chicago Great Western.
Chicago Junction railroad.
Chicago, Milwaukee & St. Paul.
Chicago, Rock Island & Pacific.
Chicago, St. Paul, Minneapolis & Omaha.
Chicago Terminal Transfer Co.
Chicago & Western Indiana and the Belt Railway of Chicago.
Colorado & Southern.
Davenport, Rock Island and Northwestern.
Duluth, South Shore & Atlantic & Mineral Range.
El Paso & Southwestern.
Eastern Railway of New Mexico and Southern Kansas Railway of Texas.
Fort Worth & Denver City.
Great Northern.
Gulf, Colorado & Santa Fe.
Houston & Texas Central and Houston, East & West Texas.
Illinois Central.
Indianapolis Southern.
International & Great Nortehrn
Kansas City, Mexico & Orient.
Kansas City Southern.
Missouri, Kansas & Texas.
Missouri Pacific, Iron Mountain System.
Minneapolis, St. Paul & Sault Ste. Marie.
Minnesota Transfer Company.
Nortehrn Pacific.
Oregon Short Line.
Oregon Railroad & Navigation company.
Peoria & Pekin Union.
San Pedro, Los Angeles & Salt Lake.
St. Joseph & Grand Island.
St. Joseph Terminal railroad.
Quincy, Omaha & Kansas City.
St. Louis & Francisco.
Spokane, Portland & Seattle.
St. Louis, Brownsville & Mexico.
Southern Pacific (Atlantic system).
Southern Pacific (Pacific system).
San Antonio & Arkansas Pass.
Texas & Pacific.
Trinity & Brazos Valley.
Union Pacific railroad.
Wichita Valley railway.

Kurjači so za štrajk.

W. S. Carter predsednik Bratske Zveze lokomotivnih kurjačev, je objavil, da je 86 odstotkov delavstva na železnicah zapadno, severozapadno in severnovzhodno od Chicage, ali 20,000 mož glasovalo za štrajk, ako se jim plača ne poviša.

V četrtek se snidejo zastopniki 50 prizadetih železnic, da o stvari ukrepajo.

☞Ali ste že obnovili naročnino na "Glas Svobode"? Blagovolite to takoj storiti, ako želite da se Vam list redno pošilja!

SLOVANSKA DELEGACIJA.

Pretekli teden je dospela v Washington, D. C. posebna slovanska deputacija, ktero je vodil drž. zastopnik A. Sabath iz Chicago, Ill. Deputacija, v kteri so razni slovanski uredniki, kakor tudi predsedniki raznih društev, je obiskala predsednika Tafta, kterega je naprosila, naj poskrbi za to, da se bode pri letošnjem ljudskem štetju v tozadevnih uradnih podatkih navedlo vsaki slovanski narod posebej, oziroma naj se štejejo ljudje, ki bivajo v Zjed. državah, po njihovi narodnosti, ne pa po državah, iz kterih prihajajo v Zjed. države.

Deputacija je predsedniku razložila, da se je dosedaj običajno avstrijske Slovane, kteri nimajo politične samostojnosti, označilo jednostavno z besedo "Avstrijci", kar je pa nesmisel, kajti avstrijske narodnosti sploh nihče ne pozna na svetu, tako, da so tozadevna uradna štatistična izvestja brez vsake vrednosti. Tako se je dosedaj štelo Slovence, Hrvate, Slovake, moravske Čehe, Srbe in druge jednostavno k "Avstrijancem" in posledica tega je bila, da se še danes ne ve, koliko ljudi teh narodnosti živi v Zdr. državah.

Predsednik je deputaciji obljubil, da bode storil vse, kar je v njegovi moči, da ta nedostatek odpravi in da se bode ljudi štelo po njihovi narodnosti.

Delegatje so kasneje obiskali tudi ravnatelja urada za ljudsko štetje, Duranda, kteremu so tudi natančno razložili, kako naj se njegovi uradniki ravnajo povodom ljudskega štetja, ki se prične s 15. aprilom.

Glede ljudskega štetja.

Na drugem mestu smo omenili o slovanski delegaciji, ki jo je vodil kongresman Sabath, katera je šla k predsedniku Taftu, zahtevajoč, da se pri trinajstem ljudskem štetju omeni narodnost in ne samo podložništvo tu bivajočih ljudi. Ta delegacija je dosegla velik uspeh. Senat je v pondeljek sprejel predlog, da se pri prihodnjem štetju narodnost kakor tudi materni jezik ljudi vpošteva. Rojake toraj opozarjamo, da uradnikom cenzusa povedo kaj je njihov materni jezik. Vsak naj reče: "**Slovenian**" (in ne Austrian, ker ta beseda ne znači nobene narodnosti, ob enem pa se tudi ne bi dalo konstatirati, koliko Slovencev je v Združenih državah.) Toraj zapomnite si: "Slovenian"!

TU IN TAM.

— V kuščarjevi rodbini je 1500 specij.

— Prva pošta na železničnem tiru je bila ustanovljena v letu 1838.

— Ples je del otročje vzgoje na Japonskem.

— Na Japonskem se polovica prebivalstva peča s agrikulturo; tam raste 2750 različnih zelenjav.

— Na Francoskem obdelujejo dve tretjini cele republike.

— Kitajsko cesarstvo meri 4,300,000 kvadr. milj.

— Na Grškem pridelajo vsako leto 150,000 ton suhega grozdičja (currants).

— V Zdr. državah je okoli 40,000,000 brzojavnih drogov, ki se cenijo na $200,000,000.

— V Ameriki se pridela največ smole in trpentina, in država Florida je center tega pridelka.

— Prve steklenice so bile narejene na Angleškem pred 350 leti.

— V Združenem kraljevstvu se izdela vsako leto 260,000 tonov mila.

— Proga Pennsylvania železnice po mestu New York je 16 milj dolga ob kateri je 21 postaj.

Listu v podporo.

L. Groser 50c, J. Geshel 20c, T. Kljun 50c. —

PATTEN NA ANGLEŠKEM.

James A. Patten, špekulant s pšenico in bombažem, ki je pred par leti napravil nekaj nad 25 miljonov dolarjev kar čez noč je bil skoraj lončan v Manchestru, ker je mislil na ondotni borzi pokazati svojo zmožnost. Angleško časopisje se raduje nad tem dogodkom in pristavlja, da Patten ni imel nobenega businessa tam ter smatra njegovo početje za "impudence". Patten potuje v Zdr. države na Mauretaniji.

Svinina se je zopet podražila.

Koncem zadnjega tedna je cena prešičem skočila na $11.00 in vse ugodno zgleda, da ista poskoči ta teden na $12.50.

Gornje kvotacije jasno kažejo, kako uspešen je bojkot proti mesu. Swiftove besede so se uresničile, ko je rekel: To hell with the people". Če nečejo mesa sedaj kupiti, ga spravimo v ledenice in kedar se bo svet nakujal, bomo prodali isto mesto za toliko višjo ceno. Tako je!

Podgane so ogrizle stradajočo zasebnico.

Koroner Squire iz White Plains, N. Y., so poklicali, da preišče smrt Emilije McNamara, katero so našli mrtvo v temni čumnati in katero so podgane tako oglodale, da se jo je le s težka spoznalo. Devica je bila 63 let stara in je živela v zapuščeni hiši na farmi. Koroner je konstatiral, da je umrla vsled gladu.

Trust buster.

William S. Kenyon iz Chicago, generalni pravni zastopnik za Illinois Central železnico je bil imenovan namestnikom Generalnega pravnika v Zdr. državah. — Kenyonova naloga bo "razdirati" truste in za to bo dobil letno plačo $7000. Kedar se odvetnike velikih korporacij — trustov — imenuje v urade za razdiranje trustov takrat lahko trusti brez skrbi spe. What an humbug!

ZA Cherry sirote.

Vsled pomote, ki je nastala na pošti priobčujemo še-le danes prejem svote $29.25 katero je nabral naš zastopnik J. Keshman v Cumberland, Wyo. in katero pošiljamo danes na g. Kompa v La Salle v razdelitev. Imena darovalcev za gori omenjeno svoto so bila priobčena v dopisu.

ZA PRIMERO SIROTE.

Socijalistični klub v Yale, Kansas	$ 5.00
Zadnji izkaz	24.05
Skup	$29.05

Rojake v Primero, Colo. prosimo, da nas obvestijo, ako je tam odbor za razdelitev podpore ter da nam pošljejo naslov, kam naj nabran denar pošljemo.

Listnica uredništva.

Zadnje čase smo prejeli toliko dopisov, da moramo priznati, da so nas c. dopisovatelji spravili v zagato ker ne moremo vsih naenkrat priobčiti. Prosimo potrpljenja. —

Indianapolis, Ind. Ob zaključku lista nam poroča somišljenik o "Resnici" Cl. A. Nas jako zanima. V kratkem pišemo in naznanimo še marsikaj, na naj bo gnjiloba tu ali tam. Na svidenje.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za $ 10.35	50 kron,
za $ 20.50	100 kron,
za $ 41.00	200 kron,
za $ 102.50	500 kron,
za $ 204.50	1000 kron
za $1020.00	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljatve izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najpriličneje do $25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft:

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

VOHUN.

SPISAL J. F. COOPER.

(Nadaljevanje.)

Šesto poglavje.

"Udati se morava v to, kar veleva potreba. A ni ljubezen, o kateri želim govoriti zdaj, — imam drugih, važnejših stvari, na katerè bi rada obrnila Vašo pozornost . . ."

"Kaj more biti za-me važnejše in zanimivejše nego da izvem, da-li niste pozabili na-me? Da-li hočete privoliti, da naju združi za vedno neločljiva vez? O Fanika! Kako mrzli ste napram meni, ki sem imel sleherni trenutek Vašo sliko pred očmi, sleherni trenutek mislil samo na Vas!"

"Ljubi Dunwood!" je rekla Fanika z mehkim glasom. "Poznate moja čutila: ko je ta vojna končana, potem je ta roka za vedno Vaša. A nikdar ne privolim v zakonsko zvezo z Vami, dokler se bodete bojevali zoper mojega edinega brata. Saj je moj brat celo ta trenutek odvisen od Vas! Saj čaka samo Vaše odločitve, ali mu vrnete svobodo ali ga povedete — v smrt!"

Dunwood je prebledel in se prestrašen opotekel nazaj.

"Vaš brat?" je zajecal. "Vaš brat? Razjasnite mi . . . kakšen grozen pomen je v teh besedah?"

"Ali Vam stotnik Lawton ni povedal, da je vjel tu Henrika?" je vprašala Fanika s komaj slišnim glasom.

"Povedal mi je, da je vjel stotnika 60. polka, a ne da bi omenil imena!" je odvrnil major z enako drhtečim glasom. Potem je položil roko na čelo, kakor da hoče pregnati zlo misel.

"O Dunwood, Dunwood!" je zavpila Fanika vsa iz sebe. "Kaj pomeni to? Zakaj ste tako prevzeti?"

In ko je častnik počasi dvignil glavo, je nadaljevala:

"Ni mogoče . . . ne more biti... Vi ne izdaste svojega prijatelja — mojega brata . . . Vašega brata. Ne, Vi ga ne izdaste, ga ne izročite sramotni smrti!"

"Fanika!" je vzkliknil užaljen. "Kaj morem storiti?"

"Vi vprašujete?" je rekla in ga pogledala srepo. "Ali bi izročil major Dunwood svojega najboljšega prijatelja sovražniku? Brata svoje zaročenke?"

"O, ne govorite tako neprijazno z menoj, preljuba gospica — ljubljena moja Fanika! Dal bi vsaki hip življenje za Vas, za Henrika . . . a na svojo dolžnost ne smem pozabiti, svoje časti ne smem omadeževati . . . Vi bi bili prva, ki bi me zaničevala, ako bi storil to!"

"Dunwood!" je vzkliknila Fanika s slovesnim glasom in smrtnobledim obrazom. "Rekli ste mi nekoč — prisegli ste mi, da me ljubite!"

"Kakor gotovo živim!" jo je prekinil častnik ognjevito; a ona se ni zmenila za to in vsa razburjena, s solzami v očeh je nadaljevala:

"Menite-li, da se morem pustiti objeti od moža, čigar roki sta pokriti s krvjo mojega edinega brata?"

"O Fanika, srce mi raztrgavate!" je vzkliknil mladi mož in dostavil po kratki pavzi z bolestnim usmevom:

"Morda pa se mučiva po nepotrebnem in je Henrik manje kriv, nego morem verjeti zdaj, tako da bom lahko ravnal z njim kakor z navadnim vojnim jetnikom in ga lahko izpustil proti častni besedi."

Ni je lahkovernejše strasti od upanja, in v kateri dobi je človek bolj nagnjen se udajati iluzijam nego v Fanikinih letih?

Veliko mirnejša od preje, je vzkliknila smehljaje:

"O, imate prav! Kako sem mogla dvomiti na tem! Saj sem vedela . . . dá, gotovo, Dunwood, vedela sem, da nas v trenutku najhujše sile ne morete zapustiti!"

Njena razburjenost si je dala zdaj duška v potoku solz. Naslonjena na majorjevo ramo je ihtela, on pa jo je tolažil z iskrenimi besedami ljubezni.

Ko se je Fanika nekoliko pomirila in si posušila vlažne oči, je povela zaročenca k svoji rodbini, hiteč jej naznanjat upanje, katero je vzbudila v njenem srcu zadnja njegova izjava.

Le z obotavljanjem ji je sledil Dunwood — ni se mogel otresti hudih slutenj . . .

Mlada moža sta se pozdravila prisrčno in prostodušno in od Henrikove strani tako neženirano, kakor da se ni zgodilo nič, kar bi moglo motiti njegov mir. Majorja Dunwooda pa je bila tako groza misli, da bo morda prisiljen odgnati svojega prijatelja kakor jetnika; smrtna nevarnost, v kateri je bil stotnik Hvarton, je njega samega tako begala, tožbe nesrečne sestre in zaročenke, zveneče mu neprestano po ušesih, so napolnjevale njegove prsi s takim nemirom, da ga je bil komaj v stanu prikrivati.

Major je pomignil zdaj straži, ki jo je bil pustil pri jetniku stotnik Lawton, naj se odstrani. Potem pa se je obrnil k stotniku Hvartonu in vprašal z mehkim glasom:

"Povejte mi zdaj vse, Henrik . . . in pomislite, pomislite dobro: Vaši odgovori so popolnoma prostovoljni!"

"Major Dunwood," je odvrnil angleški častnik, "poslužil sem se te maske, da sem mogel obiskati očeta in sestri, ne da bi prišel v nevarnost, da postanem vojni jetnik."

"A preoblekli ste se tako še-le takrat, ko ste videli bližati se Lawtonove čete?"

"O ne!" ga je prekinila Fanika, pozabivša na vse prejšnje, ne misleč na drugo nego samo na bratovo nevarnost. "Jaz in Sara sva bili, ki sva ga vteknili v to obleko, ko sva zagledali dragonce — in najina nerodnost, ravno je zakrivila odkritje!"

Dunwooduve poteze so se zjasnile, ko je deklica povedala to.

"Najbrže so bila to oblačila, ki so slučajno ležala pri roki in ki ste jih povsem nepripravljena v trenutku nevarnosti porabili v zadevni namen?"

"Ne," se je oglasil Henrik ponosno. "Ni bilo tako. Imel sem to obleko že na sebi, odkar sem zapustil mesto. Priskrbel sem si jo v namen, za katerega mi je služila, in nositi sem jo nameraval tudi na svojem povratku, ki se je imel izvršiti danes!"

Na smrt prestrašena je Fanika omahnila nazaj in vsa otrpla strmela v brata; — resnica se je začela svitati v njeni duši . . .

"Toda vojaki . . . čete tam?" je vprašal Dunwood, istotako prestrašen.

"Tudi mimo njih sem se splazil v tej maski. Tudi sem se poslužil tega-le potnega lista, ki sem ga plačal, in ker nosi Washingtonovo ime, lahko sklepam, da je ponarejeno."

Dunwood mu je hlastno iztrgal papir iz roke in je nekaj časa molče strmel na podpis. Med tem molčanjem pa je bilo videti, da je vojak v njem dobival moč nad človekom.

Zdaj se je okrenil k svojemu jetniku in vprašal s pozornim pogledom:

"Kako ste prišli do tega lista?"

"Mislim, da je to vprašanje, v katero major Dunwood ni opravičen!"

"Oprostite, gospod, izpozabil sem se."

Stari Hvarton je bil med tem v toliko zbral svoje moči, da je mogel z navideznim mirom poseči v pogovor. Vstal je in rekel:

"V resnici, major, ta list ne more biti važen. Taka sredstva se vporabljajo v vojnih časih dan na dan . . ."

"Ime ni ponarejeno," je dejal major, motreč pisavo. "Ali preži morda izdajstvo med nami, o katerem še nihče ničesar ne sluti? Tu je očitno prevaral nekdo Wasingtonovo zaupanje, kajti pisava tu je od druge roke, a svoje ime je podpisal Wasington lastnoročno. — Stotnik Hvarton, dolžnost mi ne dovoljuje, da bi Vas izpustil proti častni besedi — vidim zdaj, Vi morate z menoj v gore!"

"Nisem pričakoval drugega od Vas, major Dunwood."

Dunwood se je obrnil proč in njegovi pogledi so zadeli zopet na Faniko — in nezmožen še dalje se premagovati, je šel ven. Fanika pa mu je sledila, in on je ubogal njen migljaj in šel z njo v sobo, v kateri se je vršil njuni prvi razgovor.

Fanika mu je pomignila, naj sede. Njena preje tako bleda lica so gorela zdaj kakor v vročinici, bojevala se je hip sama seboj in pričela potem z jedva slišnim glasom:

"Major Dunwood, Vi veste, da Vas visoko cenim — in celó zdaj, ko mi prizadevate toliko bridkosti, nečem, ne morem skrivati tega . . . Verujte mi, Henrik ni zagrešil drugega nego neprevidnost!"

Umolknila je in ga gledala proseče; njena barva se je izpreminjala, zdaj ji je kri udarjala v obraz, zdaj ji zalivala srce, in s tihim glasom je dostavila deklica:

"Obljubila sem Vam, Dunwood, kadar bo sklenjen mir, da postanem Vaša žena. Evo, dajte bratu svobodo proti častni besedi, in še danes hočem stopiti z Vami pred altar in slediti Vam v tabor!"

Dunwood je prijel njeno roko, jo pritisnil hip na srce in hodil nemirno po sobi gor in dol.

"Fanika, ne govorite več . . . rotim Vas, ako mi nočete raztrgati srca!"

"Torej zavračate mojo roko?" je vprašala, vstala in ga pogledala ponosno.

"Vas zavračati? Ali niste Vi cilj vseh mojih pozemskih želj? A skleniti najino zvezo pod takimi okolnostmi, bi se reklo: onečastiti oba! Hočeva zaupati na boljše čase. Henrik bo zopet prost . . . da, morda ne pride niti do zaslišanja. Vi veste, da se zavzamem zanj z vso vnemo, in verujte mi Fanika, Washington me gleda s prijaznimi očmi!"

"Toda oni list, ona zlóraba njegovega podpisa, o kateri ste govorili, ga razkači zoper brata. Ako bi mogle njega omehčati solze in prošnje, ne bi bil André moral umreti!"

Ko je Fanika zaklicala te besede, je obupana zbežala iz sobe.

Dunwood je obstal trenutek kakor omamljen in ji sledil potem, da bi se opravičil in jo potolažil.

Ko je stopil v vežo, pa je trčil ob majhnega raztrganega fantiča, ki je gledal majorja nekaj časa pazljivo, nato mu stisnil v roko listič in jo takoj zopet ubral iz hiše.

Preveč osupnjen, da bi bil utegnil zadržati dečka ali si ga ogledati natančneje, je strmel major na raztrgani, zavaljani koščck papirja v svoji roki in razbral šele po daljšem trudu kratke besede:

"Kraljevi so v bližini — infanterija in kavalerija!"

Dunwooda je izpreletelo in, pozabivši na vse razun na svojo dolžnost, je tekel iz hiše. Hiteč k svojim vojakom, je zapazil zdaj na enem gričev vedeto.*) bližajočo se v polnem diru. Več strelov iz samokresov si je sledilo naglo drug za drugim, razlegale so se trombe in klici: k orožju!

Ko je dospel k svoji četi, je bilo tam že vse pokoncu. Lawton je že sedel v sedlu in gledal s svetlimi očmi v dolino, kličoč hornistom z glasom, ki je zaostajal le malo za zvokom njihovih rogov:

"Trobite, fantje, trobite! In dajte vedeti Angležem, da stoje virginski jezdeci med njimi in njihovim ciljem!"

Zdaj so vrele od vseh stranij vedete in patrulje nazaj in javile hlastno svoja poročila, nakar je komandant hladnokrvno in mirno dal svoja povelja.

Še-le ko je Dunwood zasukal konja, se je upal pogledati nazaj na hišo in burneje mu je zaplalo srce, ko je videl v enem oknu stati žensko postavo. Bilo je predaleč, da bi bil mogel razločiti njen obraz, a ni mogel dvomiti, da je njegova ljubica.

Njegovo od solnca ožgano obličje je žarelo, ko je jezdil zdaj na bojišče, in njegovi dragonci, ki so opazovali obraz svojega poveljnika, so videli zopet ogenj v njegovih očeh, kakor so ga bili vajeni gledati v njih pred bitko.

S patruljami, ki so se bile povrnile, je štela konjenica skoro 300 mož; vrhu tega je razpolagala s precejšnjim številom kmetov, ki so služili četam za vodnike in bili istotako oboroženi.

Dolina, kjer se je imel razviti boj, je bila položna ravnina, okrog in okrog obdana od hribov; skozi njo se je vila rečica, ki je rada poplavljala travnike in pašnike na svojih bregovih in jih delala rodovitne. Edina zapreka, koder je zabranjevala ta reka prodiranje konjenice, je bila na kraju, kjer je zabračala svoj tek od zahoda proti vzhodu, kajti tu sta bila bregova strma in za jezdeca nedostopna. Lesen mostič je pač vodil čez reko, a bil precej oddaljen od Kobiljeka.

Na vzhodni strani dolinice je ustvarjalo tu bolj stisnjeno hribovje majhno skalnato planjavo, ob katere vnožju so se postavile zadnje straže dragoncev.

Dunwood je ukazal zdaj stotniku Lawtonu, naj si poišče s svojim oddelkom zaščitja za gozdičem, iztegajočim se tja ob skalah. Le nerad je slušal stotnik; rajši bi bil s svojo navadno burnostjo naravnost udaril na sovražnika.

A Dunwood je poznal svoje ljudi in je izbral ravno stotnika za to nalogo, prvič ker se je bal njegove prenaglenosti na odprtem bojnem polju, potem pa, ker je bil prepričan, da se stotnik ne bo mudil prihiteti na pomoč, kadar pride pravi trenutek.

Na levo terena, kjer je Dunwood nameraval stopiti sovražniku nasproti, se je istotako razprostirala gosta šuma; pod njeno varstvo so se umaknili oboroženi kmetje, a se tako razpostavili na parobku, da so mogli izza dreves uspešno streljati na sovražnika.

Lahko si je misliti, da so vse te priprave Hvartonovi z napetostjo opazovali gori z oken hiše in najrazličnejši občutki so prešinjali njih srca, ko so zasledovali razburljivi prizor. Gospod Hvarton je bil edini, za katerega je moral biti izid boja v vsakem slučaju brezupen . . .

Če zmagajo Angleži, tedaj zadobi njegov sin zopet prostost. A kakšna bo potem njegova lastna usoda? Doslej je bil ohranil svojo nevtralnost pod najtežavnejšimi razmerami. A to, da je služil njegov sin pri kraljevi ali, kakor se ji je reklo, regularni armadi, bi bilo že enkrat skoro spravilo njegovo malo posestvo na boben.

V srcu je bil vneto kraljevski, in ko mu je Fanika pri vrnitvi iz amerikanskega tabora razodela svojo ljubezen, je privolil v njen bodoči zakon z rebelom morda samo, ker je bil prisiljen iskati si republikanskega varstva.

Ako se mu sin zdaj reši, tedaj je bil gotov, da bo njega, očeta, javno mnenje ožigosalo kakor zarotnika proti svobodi združenih držav — ostane pa vjet, tedaj utegnejo biti posledice še veliko strašnejše.

Kakor je tudi ljubil gospod Hvarton svoje bogastvo, vendar je ljubil svojo deco še veliko bolj in z nemirnim srcem, v trepetajočem pričakovanju je pazil na dogočke zunaj.

Vse drugačni občutki pa so prešinjali njegovega sina. Stotnik Hvarton je bil ostal v hiši pod nadzorstvom dveh dragoncev. Eden njiju je hodil pod oknom na dvorišču z umerjenim korakom gor in dol, drugi pa je sedel znotraj v sobi pri svojem jetniku.

Mladi mož, ki je opazoval vsa Dunwoodova gibanja, je bil zdaj v velikih skrbeh za svojce; največ nemira mu je povzročala zaseda, ki je pod Lawtonom prežala za hribi. In oziral se je venomer po kaki priliki, da bi ušel svojima čuvajema, a ta dva sta pazila nanj kakor na punčico svojega očesa. Hrepenel je z vsem ognjem mladosti, da bi se mogel vdeležiti boja, pa se videl primoranega igrati le gledalca.

Teta Ivanka in Sara sta gledali z začudenjem na živahno vrvenje, na nemir in dirindaj tam zunaj in še-le, ko se je približal trenutek prelivanja krvi, sta se plaho skrili v notranje prostore hiše.

Ne tako Fanika, ki se je vrnila v sobo, kjer se je bila poslavila od Dunwooda, in z nje okna opazovala zdaj vsa njegova gibanja. A bila je slepa za vse, kar se je godilo in pripravljalo tam v dolini, videla je samo ljubega, le njega samega, v občudovanju in v strahu, ki sta ji skoro jemala zavest.

Dalje prihodnjič.

*) Vedeta — kavalerijska straža.

Brez jedi.

Gospa Frank M. Johnson, soproga ranocelnika Johnsona je dokazala, da ribe lahko žive brez vode. Ona jim omoči škrge in jim pumpa kisik. Če pa sedaj kedo iznajde, kako bi ljudstvo živelo brez hrane, potem bi bilo še za živeti na tej žalostni, od kapitalistov lastovani zemlji. —

10.548

to je bila številka bolnika, kateri je bil zadnji v letu 1909 še sprejet v zdravljenje slavnega in znamenitega **Dr. J. E. THOMPSON-A**, glavnega zdravnika in ravnatelja Slovenskega Zdravišča v New Yorku. Ta ogromni broj v zdravljenje sprejetih in tudi po kratkem času popolnoma ozdravljenih bolnikov, nam zopet spričuje da je Dr. J. E. THOMPSONA iskušenost in zmožnost v zdravljenju vseh boleznij

Najbolša Garancija

za vsakega, kateri potrebuje uspešno in hitro zdravniško pomoč, ter želi v kratkem svoje izgubljeno zdravje nazaj zadobiti.

ROJAKI IN ROJAKINJE: Ne zgubite nade, ako Vas drugi zdravniki niso mogli ali Vas ne morejo ozdraviti:—zato torej če se počutite slabi in nemočni ter bolehate na še tako teški in nevarni bolezni, kakor:

reumatizmu, kašlju, naduhi, prehlajenju, sušici, na pljučah, na jetrah, na ledicah, na srcu, na živcih, na dušniku, na vodenici,

DR. J. E. THOMPSON.

na želodcu, na zlati žili, na trakulji, slabosti prebavnih organov, slabokrvnosti na očeh, v ušesih, na lišaju, na srbečini, na prhutah, na mazulih,

Kakor tudi tajnih moških in zenskih spolnih boleznih:

triperju, čankerju, sifilisu, izcurenju moškega soka, nezmožnosti v spolnem občenju;—nadalje na belem toku, nerednem mesečnem čiščenju, na vnetju maternice, neplodovitosti, — tedaj se z zaupanjem obrnite za pomoč na slavnega in po vsem svetu radi njegove izkušenosti v zdravljenju dobro poznatega Dr. J. E. THOMPSONA ker ni je ni jedne

AKUTNE IN KRONIČNE BOLEZNI

katera bi ne bila njemu dobro in natanko spoznata in katere bi se on ne upal v kratkem popolnoma ozdraviti.

Zdravljenje vsih spolnih bolezni ostane strogo tajno.

PAZITE DOBRO KOMU poverite bolezen v zdravljenje. Vaša lastna korist je da ne odlašajte temuč takoj v materinem jeziku pišite za svet in zdravniško pomoč na SLOVENSKO ZDRAVIŠČE kateremu na čelu stoji slavni zdravnik:

DR. J. E. THOMPSON

342 W. 27th St. New York, N. Y.

Zimski čas je za učenje

ANGLEŠČINE

brez učitelja

po navodilu:

Slovensko-angleške slovnice, Slovensko-angleškega tolmača in Angleško-slovenskega slovarja.

Knjiga v platno vezena stane $1 00 in je dobiti pri

V. J. KUBELKA,

538 W. 145 St. New York, N. Y.

PIŠITE PO CENIK KNJIG!

Slovensko Narodno Samostojno Društvo

V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSIP KOŽUH, Taylor, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC, Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: Mike Dernovšek, Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgtown pri Frank Markus v prvem nadstropju

17 JEWELED RAILROAD WATCH

Patentiran navijalnik, za možke ali ženske 18k **SOLID GOLD** filled z lepo okrašenim dvojnim pokrovom, drži vedno korektni čas, primerne delavcem na železnicah. **JAMČENA ZA 20 let.** Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za $5.75 in vozne troške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezetira **NE PLAČAJ NITI EN CENT.** Pomisli pa, da lahko plačaš $35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posebno dobro 14k pozlačeno verižico in privezek darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH Co

505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St, Tel. Canal 1405

Rojakom Slovencem naznanjava, da sva odprla

Gostilno "Slovenski Dom"

na

2236 So. Wood ceste

to je med Blue Island ulico in 22.

Mladič & Krampats.

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue CHICAGO.

ODVETNIK PATENTI.

GARL STROVER

1009-140 Washington St. CHICAGO.

TEL. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrizek. : Pod vodstvom **Jos. S. Stastny**

650 Blue Island Ave.

deliká Dvorana za društvene in unijske seje. in Vruga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

SALOON

z lepo urejenim kegliščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

937 Blue Island Ave. Chicago Ill.

Hoerber pivo. Prost prigrizek

SLOVENSKA GOSTILNA

MARTIN NEMANICH

LASTNIK

Phone: Canal 80

22nd St. & Lincoln blizu slovenske cerkve

Pooblastila in prošnje

na vojaške, sodnijske in vse druge oblasti v starem kraju izdelujem po

EDEN DOLAR

in priskrbim potrebna konzularna potrdila.

FRANK PODGORŠEK,

56 Warren St. New York, N. Y.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.

cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najbolšo zálogo

zimske in spomladne obuče.

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

Chicago, Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHEK, podpredsednik, Box 227 Nokomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO, (predsednik), 11222 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERŠČAJ Box 271, Grand Works, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JOS. FRITZ, 11422 Stevenson A., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 1800 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika **Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill.** Denarne pošiljatve pa na **Ivan Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.**

Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE".

Seja vsak zadnji četrtek v mesecu.

MOJE SANJE.

Ne nameravam razpravljati o vsem kar se mi je že sanjalo, zapisal bodem le, kar sem pred časom doživel v sanjah tu v Chicagi.

Kot mlad še neiskušen mož sem začel premišljevati o delu, o vspehu, kako začeti, kako delati, da postanem ugleden, spoštovan — bogat. Z eno besedo, da dosežem vspeh, brez da bi škodoval ter zapreke delal drugim ljudem, ampak jim še pomagal.

Čital sem življenjepis Bonaparta Napoleona, cesarja francoskega, ter premišljeval, kako je korakal do slave po mrtvih truplih tisoče in tisočerih teles, ki so mu služili zvesto, za njega se bojevali, kakor bi se za sé nikoli ne — življenje so dali zanj brez najmanjše besedice nevolje.

Videl sem okoli sebe polno častihlepnih mož, ki so plazili po lestvi časti ter druge gazili navzdol.

Videl sem jih veliko v boju za obstanek, ki so se z drugimi prerivali, jih goljufali, jim jemali, jih izrabljali jim izčrpali mozeg in kri, in potem jih nesramno pustili da si pomagajo kakor vedo in znajo. Ne oziraje se na stan, ne na politično mišljenje, ne na versko prepričanje — videl sem humbug povsod.

Posebno na industrijelnem polju, na tako imenovanem velikem kšeftu videl sem vspevajoče ljudi izžemajoč druge, ne vspevajoče, ne zavedajoče, na mesto da bi jim pomagali — in to videl sem tudi med Slovenci. O, groza! Pri društvih, Jednotah, kako se peha vse za nadvlado, kako eden drugemu spodrivajo tla, goljufajo, si v obraz pljujejo se psujejo s pijanci se obrekujejo, eden drugemu imena pačijo, kakor da je ime kaj zakrivilo ne oseba, si ušesa in nos grizejo, eden druzega obsojajo, a sami so največji goljufi, in tako je tudi priložnost vladi dana, da poseže vmes ter semtertje kakega sesalca v hladilnico vtakne, vendar so pa še največji lopovi prosti, potem se bijejo na prsi in med javnost upijejo glejte nas, in — primite onega, primite ga, držite ga, tat, tat, goljuf!

Take kreature potem mažejo še v kak zaplotarski list, se semtertje spravijo na kako nepriljubljeno jim osebo in — lop po njem. Kakor hitro pa tu ali tam kak kapitalist umre, kako ga pograbijo kot pes kost, da si utešijo žejno dušo. Kaki ideali!

Videl sem ljudi, ki še meni jednake kvalitete in izobrazbe niso imeli, veliko jih poznam, pa so daleč pred mano, dosegli so to s zvijačo in grožnjami, rogajoč se mi radi poštenosti, ker nisem tudi jaz tega storil.

Vse to sem premišljeval, ter se konečno vprašal:

Ali najbo človek krvoločen, nevsmiljen, hladen in nepristranski za dobrobit svojega brata, da vspeva?

* * *

Po daljšem in globokejšem premišljevanju o človeškem življenju sem prišel na to ter si sam na gornje vprašanje odgovoril z: "Ne!"

Vspevajoča, recimo sreča, se pri ljudeh razlikuje, kakor se razlikujejo ljudje eden od druzega; toda nobena sreča — vspeh, ki si jo izsilimo na rovaš drugih, ni častna.

Na najvišji stopni moči in slave si je Napoleon mislil — brezdvomno mislil, da je dosegel — čudežen vspeh.

Od revnega vaškega dečka povspel se je do cesarja. Njegov hlep je bil brez mej kot oni Aleksandra Velikega. Sanjal je o zavzetju cele Evrope. Morda celega sveta, kdo ve.

* * *

Premišljujoč v prognanstvu na sv. Helene otoku o svoji usodi, prišel je do prepričanja, da na mesto največjega vspeha, je dosegel le največji poraz v zgodovini.

V svoji nesebičnosti je zavrgel priliko povzdigniti vse človeštvo na ono stopno zadovoljstva, katere še do danes ni doseglo nobeno človeško bitje. Na mesto povzdigniti ga, pa je z vsemi močmi delal na to, da ga uniči. Velikanske žrtve storjene zanj od ljudi, katere je uvrstil v svojo službo so doprinesli le smrt in trpljenje sebi in grozno bedo drugim, a vse kar so dosegli s svojimi žrtvami, bilo je le to, da so za nekoliko časa povzdignili sebičneža, pohlepneža, tirana na najvišji vrhunec slave in časti, odkot pa je bil kmali vržen in iztiran v prognanstvo.

Vsa slava, ki jo je Napoleon dosegel ni bila vredna duhovitega napora njegovega, katerega je žrtvoval za njo; da si je stala milijonkrat več kot je bila vredna v življih in trplenjih njegovih pomočnikov.

* * *

Take so bile moje sanje ko sem prečital življenjepis Napoleona "Velikega". Res je, da ljudje ki nimajo v vsem svojem življenju druzega v mislih kakor kako bi grabili skupaj nenar, pridejo velikokrat do takih zaprek, da morajo naskočiti svoje tekmece, jih potisniti v blato da vzdržijo sebe na površju časti, slave in moči.

Obsojati pa ne smemo vse ljudi celega sveta. Nahajajo se tudi ljudje, ki vodijo velike trgovine, se obnašajo vljudno nasproti svojim vslužbencem, jim plačujejo dobro in redno; so postrežljivi napram odjemalcem svojim, ter prepričani, da najlažje dosežejo vspeh, ako **so pošteni.**

Predno pridemo do zaključka, da smo lažniki, goljufi, nesimpatični, hladokrvneži, — namenoma — da vspevamo, kakor rečeno predno pridemo do tega, čitajmo življenjepisje "velikih" mož kakor so bili Napoleon, Hanibal, Aleksander, Washington, Lincoln in drugih ter po treznem prevdarku prišli bomo na pot spoznavanja. V stanu bomo se bojevati za obstoj brez pomislekov, priložnosti do vspehov bomo imeli velikoveč od onih, ki si za vzgled jemljejo denarne razbojnike modernega časa jim slede in jih pozneje tudi posnemajo in to tako dolgo da na vse zadnje pridejo v ječo.

Človek.

UNIJSKA ZNAMKA.

V začetku sedemdesetega je bil štrajk v St. Louis, Mo. Izdelovatelji smodk so štrajkali, rabili so rdečo znamko, ker le tako so razločevali unijski od neunijskega izdelka, in dobili so stavko.

Ko so se potem Kitajci mnogobrojno naseljevali v Californijo ter pričeli kar na debelo izdelovati smodke, izdala je in rabila unija belo znamko, da so zamogli unijski izdelek od neunijskega razločevati.

Na konvenciji leta 1880 v Chicagi, Ill. so si stale nasproti dve stranke radi barvne znamke, ki je imela zavzemati vedno prostor v bodoče, ter vspešno zaznamovati njih izdelek od onega izdelanega po Kitajcih, jetnikih in privatnih osebah.

Po daljšem debatiranju stavil je delegat Gill iz Milwaukee predlog, da naj se devlje znamka na zaboj; sprejeto. Toda glavna debata je bila o barvi znamke same. Delegacija iz St. Louisa je zahtevala rudečo, a ona iz San Francisce pa belo barvo. Stranke so si bile že tako močno v laseh, da se je bilo bati da se konvencija zaključi brez znamke glede nje barve, ko se vzdigne nek delegat iz Massachusetts rekoč: "Zakaj toliko prepira o malenkosti, katero se lahko hitro in vspešno reši; vzemimo tretjo barvo iz Ameriške zastave." Na to so se stranke zjedinile in tako je bila vstvarjena prva strokovna znamka ki jo od takrat rabi organizirano delavstvo.

Danes imamo nad šestdeset takih strokovnih znamk, znakov in kart označujoč da je proizvod unijsko delo oziroma da je izdelovalnica unijska, in da človek ki nosi tako karto je unijski delavec, in ko bi konsumenti upotrebljali svojo moč katero bi mogli, koliko časa bi potem vzelo da bi vsi delavci postali unijsko organizirani?

Sedaj, ko sodnije izrabljajo svojo moč ter ignorirajo ustavo vlade, imamo mi delavci samo eno orožje in to je znamka (label) in ni ga sodišča na svetu ki bi mi moglo ukazovati kje in kaj naj kupim ali od koga moram kupiti.

Znamka sama na sebi je organizator, ona izboljšuje sanitarno stališče, ona je agitator; ako se jo prav rabi pa bo storila več za delavca na podlagi organiziranja kot katerikoli drugi predmet kar jih imamo.

Ako je čitatelj naklonjen ekonomični organizaciji delavstva bo zahteval znamko to je blago žnjo, blago izdelano od unijskih delavcev, z eno besedo — vse kar kupi naj bo označeno z unijsko znamko. Zahteva naj unijsko znamko od svojih uslužbencev ter tako izkaže svojo naklonjenost napram stvari kateri misli pomagati.

V današnjih dnevih, v dnevih ko se je ves kapital zakiel napram organiziranemu delavstvu se prosi od strani istih vse prijatelje in somišljenike, da gledajo pri nakupovanju sosebno pri nakupu klobukov in vseh drugih stvari za unijsko znamko.

"Boom the label! Boom all labels!" naj bo bojni rek vsih članov in prijateljev delavstva vsepovsod, ako ste zato da tudi delavstvo živi in ako verujete v osemurni delavnik.

SMEŠNICE.

Osmešen nemčur. Kmet, ki se je z blaženo nemščino vedno bahal, je šel v mesto k mesarju, da bi prodal svoje tele. Ko vstopi v mesnico, hoče mesarja prav lepo pozdraviti in reče:

Gut' morgen, Herr Fleischbonk! (Dobro jutro, gospod mesnica.)

Mesar: Gut' morgen, Vaterle, no wos war denn guat? (Dobro jutro, očka, kaj bo dobrega?)

Kmet: Jo, i bin Kalbl z'haus. (Ja, jaz sem teliček doma.)

Mesar: So, so! Wie teuer denn? (Tako, tako! Kako drag pa?)

Kmet Sieben Wochen! (Sedem tednov.)

Mesar: Und wie olt denn, ha? (In kako star?)

Kmet: 38 Kronen.

V listu "Glas Svobode" oglašajo samo dobre tvrdke, zato vam jih priporočamo.

DELAVSKO STALIŠČE.

Možje v delavskem gibanju, koji so stvar pazno zasledovali ne dvomijo več, da so se vse industrijelne kapitalistične kombinacije v deželi medsebojno združile z namenom uporabljati najradikalnejša sredstva za vgonobitev delavske organizacije. Še nikdar odkar zgodovina pozna to deželo se ni s tako arogantnostjo in takimi nesramnostmi proti organiziranemu delavstvu nastopalo kot ravno sedaj.

"Generali industrije" kakor razvidno se zavedajo svoje moči, celo smejejo se v svoji prevzetnosti, kadar delavstvo preti s bojkotom ali stavko. Nihče ne more oporekati tej resnici, ko se delavstvo ubija in trudi z organiziranjem že leta in leta, so se sovražniki kar čez noč združili v skupno falango z namenom nasprotovati vsaki zahtevi delavske mase.

Ne samo to, da so se delodajalci združili ter s tem zasužnili delavske milijone, pač pa so ti generali bili zmožni na industrijelnem polju organizirati trgovske premoči ter da jih izrabljajo kot zavezniki kadarkoli nastane kaka rabuka med delavci in delodajalci. Ne le, da so te trgovske premoči urejene proti unionizmu, tudi stanovski razred se je oborožil ter stopil na stran delodajalca, da mu pomaga v boju proti oni stranki, ki se je zavzela, da reši večino naroda izpod absolutističnega suženstva kamor se gá namerava potisniti.

Kadarkoli in kjerkoli se pojavi kaka stavka takoj opazimo tako imenovane "business interests" sklicujoč ljudstvo katero njim veruje, na zborovanje — tu formulirajo resolucije, ki ožigosajo stavko in v obče v teh resolucijah navadno blatijo štrajkarje radi revolte, ki je pripravil štrajkarje vsled gladu in neznosnih okolščin do tega. Štrajkarji so podpirali iste trgovce že leta in leta, toda trgovci nimajo srca, čustev do človeških bitij, kakoršni so sami, ne poznajo nikogar, njih srca so zamrla vsled vednega mišljenja po vedno večjem bogastvu in nadvladi nad svojim bližnjem. Njih združen despotizem prisili delavce do revolte. Advokati, zdravniki, tem se je danes pridružil še duhovnik ter skupaj z veletrgovci, ti pa roka v roki zopet s kapitalisti delujejo na to, da bi vpropastili izmučeno in iztradano maso, ki se bojuje za pravico. — Jasno kot beli dan je, da je delavec žrtev vsih in da jedro vzajemnosti interesov med delodajalci in delavci je zdrobljeno od neoveržljivega fakta — ne potlačljivega konflikta kateremu ne bo nikoli popred konec dokler si svetovni delavci ne pridobe industrijelne prostosti. Sedaj še le je delavstvo pričelo odpirati oči in uvidevati, da je takorekoč konfisciralo svojo politično moč sebi v škodo in v prid sovragu, ki pa je postal tem silovitejši, čimbolj se maso ponižuje, ki mu je dala to moč, da jo izrablja in ponižuje do skrajnosti.

Delavsko — socialistično časopisje in njega voditelji naj le denuncirajo tlačitelje in industrijelne tirane, kakor dela to tudi naš slovenski zaplotar v Chicagi, ki si domneva da zastopa koristi delavskega ljudstva, (toda, boga mu, da ga vsakikrat z jezo zalučim v kot.) Res je, da tu pa tam se spravi nad kakega kapitalista, mu našteva njegove grehe, ga obmeče s nesramnimi psovkami — po anarhistovsko, toda take in jednake denuncije ne bojo zlomile verig sistemu, ki zasužnuje izčrpane milijone ljudstva.

Izjaviti se moram, da se ne strinjam z vsakim tu pa tam vprizorjenim štrajkom. Nekterih zahteve so pretirane, a pomisliti moramo, da temu direktno niso krivi oni, ki štrajkajo marveč indirektno, ker jih je vohun iz njih srede v službi kapitalistov v to speljal z namenom ugonobiti unijo. —

Gori imenovane resolucije pa, namenjene da se protestira proti po kapitalistih doprinešenim krivicam so brezpomembne vrednosti, nimajo oziroma bi ne imele nobene moči, ko bi se delavstvo zavedelo. Nobeno javkanje tu ne pomaga, krivice in izrabljanja se tako dolgo ne bojo odstranile dokler se produktivno ljudstvo ekonomično in politično ne združi ter tako postane lastnik vsih naravniv zakladov sveta, kakor tudi strojev s katerimi se vstvarja in vgonablja vse.

M. Kočevar.

Neuropin Želodečni Grenčec

je znašel J. B. Scheuer, v nemškem Jasniku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1900 Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčeč je napravljen iz izbranik zelišč in koreninic, vsebujočih medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grižavici. **Priporoča se ga za preganjanje plinov iz drobja.** Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,
IZDELOVALEC
158 W. Kinzie St., Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA JE

SLOVANSKA KORONA

zdravilno **grenka vinska TONIKA** napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra. Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potrt sistem lepše kot katerokoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ
GENERAL AGENT
158 W. Kinzie St. Chicago, Ill.

Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in importiranih tkanin.
Prodajamo gotove obleke za delavnik in praznik.
Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobubov.
V zalogi imamo vedno bogat izbor obuče in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zaloga srajc spodnjega perila, kravat itd. daje našim c. odjemalcem najokusnejšo zadovolnost. ☞ Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupite!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI

JURIJ MAMEK,
581 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

M. A. WEISSKOPF, M. D.
ZDRAVNIK IN RANOCELNIK
1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoludne in
od 6.—3:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoludne.
Ob nedeljah samo od 8.—10, ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

W. SZYMANSKI
TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHISTVOM
624-628 Blue Island Avenue, Chicago
TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljše pivo
Edelweiss
Peter Schoenhoffen Brewing Co.
PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co., 1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription $2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiselni list za slovenski narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto $2.00
za pol leta $1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto $2.50
za pol leta $1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi STARI naslov.

231

NOVA UNIJA.

Združitev Western Federation of Miners s United Mine Workers of America se bo kmalu vresničila. Vsak delavski prijatelj se veseli momenta, ko se bo reklo: Ti dve veliki skupini premogarjev in rudarjev ste se združili v eno, nepremagljivo celoto . . . .

Ni več kot prav, da se toliko drznemo in vzamemo uredniški prostor, v katerem naj podamo dobesedno poročilo odbora W. F. of M., ki je bil na skupni konferenci s odborom, pooblaščenim od konvencije U. M. W. of A. v Indianapolisu, Ind., tako bodejo naši naročniki in čitatelji, ki so večinoma premogarji in rudarji, vedeli, kaj je ukrenila skupna konferenca glede združenja teh dveh delavskih organizacij in kaj celotni odbor priporoča.

Poročilo W. F. of Miners odbora se dobesedno glasi v slovenskem prevodu:

"Uradnikom in članom vseh krajevnih Unij Zapadne Premogarske Zveze:

"Dragi gospodje in brati: Mi, vaš odbor, izvoljen na sedemnajstem zborovanju Zapadne Premogarske Zveze za posvetovanje s drugimi delavskimi organizacijami, kojih člani so vposleni v premogarski in rudarski industriji in industrijah korelativnih prejšni, podajamo sledeče poročilo v pretres.

Takoj po sklepu sedemnajstega zborovanja, se je vaš odbor sestal, da izdela načrt za akcijo, po katerem se bi ravnalo, da se pride do skupnega posvetovanja med vsemi delavskimi organizacijami naše industrije. Po skrbnem prevdarjanju vprašanja je vaš odbor sklenil, da se piše vsim delavskim organizacijam rudarske industrije povabila za skupni sestanek in posvetovanje zastopnikov njihovih organizacij v Indianapolis, Ind., ob času letne konvencije United Mine Workers of America, ki se prične 18. jan. 1910.

V smislu s akcijo započeto od vašega odbora poslala so se pisma na razne organizacije. Odgovorili sti organizaciji Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers in United Workers of America. Zastopniki prve organizacije so, meneč, da združitev je nemogoča, priporočali bližjo in bolj kompaktno organizacijo potom zveze, med tem ko so United Mine Workers of America vaš odbor, povabila nas, da se sestanemo v Indianapolisu ob času njihove konvencije, zagotavljajoč nas, da nam bodejo pomagali pri združitvi premogarjev in rudarjev v eno celoto. Vaš odbor se je zopet sešel dne 15 januarja 1910, da se še enkrat dogovore in določijo, naj se li gre v Indianapolis ali ne s namenom, da se tam sestane s U. M. W. of A. Šli smo in odbor sedmih delegatov, izvoljen od delegacije nas je vljudno sprejel in sklenil z nami tozadevno sklepati, pod pogojem, da se sklep predloži njihovi konvenciji. Oba odbora sta se sešla dne 23. januarja in po skrbnem premisliku vseh točk in vprašanj na dnevnem redu, posebno pa še točko glede združenja vseh rudarjev in premogarjev se je soglasno sprejelo sledeče poročilo, katero se predloži U. M. W. of A. in W. F. of M.:

Indianapolis, Ind., 24. jan. 1910.
Zastopnikom 21. zborovanja U. M. W. of A.

Mi, podpisani skupni odbor, zastopajoč U. M. W. of A. in W. F. of M. predlagamo sledeče poročilo:

Premogarska oziroma rudarska industrija v Ameriki je druga najvažnejša industrija, ki zalaga skoro večino sveta s takovimi potrebščinami.

Vsi oni, ki razumejo rudarsko industrijo, priznavajo, da premog je najvažnejši faktor v razvoju svetovnega industrijelnega napredka. Premog je najvažnejša potrebščina, ki se jo rabi za ugodnost in veselje civiliziranih narodov. Maker, svinec, železo in druge rudnine producira delavstvo — rudarji. To je res in za to je tudi priznano, da zlato in srebro dragocena kovina, so produkt rovov in sta izmenjevalno sredstvo pri svetovni trgoviji.

Premogarska in rudarska industrija ima več nevarnih elementov, kot pa katera druga industrija, znana človeštvu. Nevarni stan delavcev, ki se mučijo v drobju zemlje, da na površje spravljajo potrebščino, ki je tako važna in koristna za ljudi, je znan vsakemu razredu ljudi, ki so le količkaj stvar prevdarili.

V tej dobi prizadevanja so se organizirale korporacije vse povsod, v vsakem okraju in vsaki državi na ameriškem kontinentu in so se skup združile s namenom, da neomejeno kontrolirajo rudninski produkt. Potreba bližjega združenja, popolne zveze med premogarji in rudarji je vidljiva vsakemu inteligentnemu, naprednemu, mislečemu članu U. M. W. of A. in W. F. of M.

Če se hočemo obvarovati pred sebičnostjo človeštva, katero imenujemo korporacija, ako mislimo povišati plačo premogarjev in rudarjev v primeri s povišanjem cen živilom in potrebščinam; če nameravamo zboljšati delavski položaj ljudi, ki producirajo premog in rudnine in ohraniti naš štandard državljanstva in naše pravo za braniti naše interese pri vsaki priliki in času, mi, člani United Mine Workers of America in Western Federation of Miners moramo formirati neko ožjo združitev.

Iz teh vzrokov in mogoče drugih, mi, člani vašega odbora, imenovani za posvetovanje s zastopniki W. F. of M. podamo vam za prevdarek in vam priporočamo sledečo propozicijo:

1 Priporočamo, da se v kratki bodočnosti organizirane moči pod imeni Western Federation of Miners in United Mine Workers of America popolnoma združiti.

2. Da se izjavimo za to, da se še nadalje ohrani sedanja pogodba mutualne izmene prestopnih listov.

3. Strinjamo se s kooperacijo organizatorjev obeh unij pri organiziranju neunijskih premogarjev in rudarjev v vsakem kraju ameriškega kontinenta.

4. Western Federation of Miners priporočamo, da zaprosijo American Federation of Labor za združenje s imenovano organizacijo pod pogojem, da sedanja jurisdikcija Western Federation of Miners in United Mine Workers pripozna od izvrševalnega zbora American Federation of Miners.

5. Izjavimo se zadovoljnim za formacijo rudarskega, oziroma premogarskega oddelka pod jurisdikcijo American Federation of Labor za kontrolo premogarske in rudarske industrije v Ameriki v taki meri kot so zastopane druge organizacije pod jurisdikcijo American Federation of Labor.

6. Za slučaj, da je ta načrt ratificiran od zastopnikov United Mine Workers of America in Western Federation of Miners bodisi na zborovanju ali pa po občnem glasovanju, se morajo vsi detajli za boljšo delavsko zvezo oziroma združenje pridložiti Mednarodnemu Izvrševalnemu odboru Zapadne premogarske Zveze in Združenih premogarjev v Ameriki.

7. Da vsaktera pogodba sklenjena med tema dvema odboroma je samo tentativna in nezavezujoča in je odvisna od akcije obeh organizacij, od katerih vsaka ima pravico isto sprejeti, zavreči ali pa modificirati. Za U. M. W. of A. T. Lewis in šest drugih odbornikov; za W. F. of M. Chas H. Moyer in šest drugih odbornikov.

Gornja priporočila skupnega odbora je konvencija U. M. W. of A. soglasno sprejela in kot odbor zastopajoč Zapadno premogarsko Zvezo, čutimo za našo dolžnost, predložiti poročilo o dokončanem delu vsemu članstvu organizacije, katero mi reprezentiramo, in da se to uresniči, je vaš odbor sklenil vložiti to poročilo Izvrševalnemu odboru Zapadne Premogarske Zveze s željo, da isti dajo zadevo na občno glasovanje članom W. F. of M. v smislu ustave pod odst. 1 členom X.

Vaš odbor je celo zadevo dobro premislil in našel, da stvar je dobra in ker je mnenja, da je med člani, veliko takih, ki se ne bodejo s tem strinjali in bodejo kritizirali odborova postopanja, se tako daleč počuti, da je storil vse potrebno, kar mu je sedemnajsto zborovanje naročilo za približanje obeh organizacij in da je po slušanju nasveta zastopnikov Združenih Premogarjev v Ameriki, katere je prosil za posvetovanje, toliko vkrenil da so sedaj prepričanja, da je Zapadna Premogarska Zveza resna v svoji izraženi želji približati se ameriškemu delavskemu gibanju in zato priporočamo, da se poročilo skupnega odbora tudi od naše organizacije soglasno sprejme.

Zveza s American Federation of Labor, ki je ameriško delavsko gibanje v tej deželi, pod pogoji, stavljenimi od skupnega odbora, ne preneha sedajne jurisdikcije Zapadne Premogarske Zveze in Združenih Premogarjev v Ameriki. Ista bi zagotovila pod to pogodbo odstranitev vseh nasprotnosti glede jurisdikcije in ustanovitev premogarskega oziroma rudarskega oddelka sestoječega iz premogarskih, rudarskih in podobnih organizacij bi pa ustvarila združeno akcijo, za kar vaš odbor vrjame, da so delegati 17. zborovanja želeli, da se vresniči.

Tu so točke katere premislite. Prvič. Ali želite, da se organizaciji Western Federation of Miners in United Mine Workers of Amerika popolnoma združiti ali ne. Vaš komite je vsaj tako razumel, da želja Zapadne Premogarske Zveze je bila popolnoma združiti se s Združenimi Premogarji v Ameriki, ki so del Ameriške Delavske Zveze (A. F. of L.). Kar se tiče nadaljše skupne izmenjave prestopnih listov in skupnega delovanja organizatorjev ni nobenega vprašanja, ker isto ostane tako kot je bilo do sedaj, če prav se popolnoma ne združimo in zato vprašamo, mi, vaš odbor, če ste zadovoljni stopiti v zvezo s Ameriško Delavsko Zvezo. Kedar pridete na to točko, se naj vsak član vpraša, ako je za našo dobrobit, da stojimo sami, osamljeni sredi industrijelnega polja. — Drugič. Ali smo enoglasni, da stojimo stran od ameriškega gibanja in da prosimo ravno iste za moralno in finančno pomoč, kedar smo prisiljeni biti se z našimi delodajalci? Če so organizirani delavci v Ameriki dosti dobri, da nam pomagajo in mi pričakujemo pomoči za vsak slučaj, potem zakaj bi se branili seči jim v roko in delati z njimi v slogi vselej in povsod? Če pomislimo, kar storiti moramo, na našo slabost, ker smo osamljeni in da se nam da jurisdikcija, katero zahtevamo po naši ustavi, zakaj bi se branili podati naše bratske roke Združenim Premogarjem v Ameriki, ki so mnogokrat številnejši od nas, samo zato, ker so ti slednji zvezani s American Federation of Labor? Z dovoljeno nam jurisdikcijo, česa se naj tedaj bojimo v ameriškem delavskem gibanju?

Vaš odbor je vprašal zborujoče Združene Premogarje za svet. — Isti so, navdušeno s 1500 glasovi odobrili poročilo skupnega odbora in vam kličejo s jasnim glasom: "Če želite storiti to, kar bo konečno združilo naše moči, pridružite se gibanju, kojega del tvorimo tudi mi. Isto je dobro za nas, in bi moglo zadovoljiti tudi vas. Pridružite se nam pri storitvi tega započetnega koraka za združenje premogarjev in rudarjev in s časom bodemo roka v roki prišli do potrebne solidarnosti."

Vaš odbor se nikakor ne oproščuje zato, da je podpisal poročilo skupno s Združenimi Premogarji, ker je vse položaje dobro prevdaril in ker je mnenja, da je storil vse najboljše za delavce v rudarski industriji in sedaj prepušča vam, da razsodite je li so bili delegati 17. zborovanja v resnici izrazili željo za združenje s sotrpini v delavskem gibanju.

Chas. H. Moyer in drugi podpisani za odbor."

— Cenjeni rojaki-premogarji in rudarji? Tu smo vam podali skoro dobesedno poslovenjeno poročilo skupnega odbora, v katerem se razpravlja za združitev Zapadne Premogarske Zveze in Združenih Premogarjev v Ameriki v eno veliko organizacijo — po imenu morda, novo Unijo. — Princip ostane nespremenjen in politično vprašanje nedotaknjeno. Vprašamo vas: Ali ste za združitev? Upamo, da ste vsi do enega **ZA** združitev.

Kakor vidite iz poročila so vsi, to je nad 1500 delegatov U. M. W. of A., navdušeno in enoglasno sprejeli poročilo skupnega odbora za združitev. Cela zadeva je sedaj odvisna od članov Zapadne Premogarske Zveze. Ako so isti za združitev, tedaj se bo uresničila želja večine.

Izvrševalni Odbor Zapadne Premogarske Zveze bo dal poročilo na občno glasovanje in takrat premogarji in rudarji, glasujte za združitev in pokažite se, da mislite napredno.

"Glas Svobode" Vam kliče, glasujte za združitev! V slogi je moč! Od boja do zmage!

THE SHERMAN ANTI-TRUST ACT.

Shermanov anti-trust predlog res lepo zvoni po useših, toda odmev tega predloga je uničevalen za delavski sloj. Namesto, da bi se ta predlog, ki je postal postava uporabljal proti trustom, namesto, da bi se potom tega zakona lahko pozaprlo velike zločince, namesto da bi ta postava služila za razbitev zarot, ki ropajo navadno ljudstvo in namesto, da bi se na podlagi tega anti-trust zakona pozaprli trustjani, ki more ljudstvo, se rabi danes to postavo proti delavstvu, proti unijam.

Videli smo da je ta anti-trust zakon zelo neefektiven proti trustom, videli smo, da ta meč se je zlomil ob oklopniku (železni opravi) trusta, videli smo, da meč se je skrhal in da konica se je zvila.

Krpucarji tega zakona so izrecno izjavili, da pušica tega zakona ni naperjena proti delavstvu, toda tako daleč se je rabilo ta anti-trust zakon samo za omajanje delavske moči. Pod to postavo je postal bojkot, eno velikih orožij organiziranega delavstva, popolnoma odveč. Na podlagi te anti-trust postave se je tožilo klobučarsko unijo za $280,000 odškodnine. D. Loewe & Co., klobučarji v Danbury, Conn. trde da radi bojkota klobučarske unije so imeli $80,000 škode in Shermanov anti-trust zakon pa pravi, da tvrdka ima v takem slučaju pravico zahtevati trikratno odškodnino. Zato je D. Loewe & Co. tvrdka vložila tožbo proti uniji za $280,000 to je svoto trikrat toliko kot so pa baje imeli zgube in $40,000 kot tožbene troške.

(Na podlagi tega Shermanovega anti-trust zakona so bili klobučarji obsojeni na $222,000.

Ta zakon pa ima še nekaj druzega, ki je tudi zelo nevarno za splošnost. Ta zakon se lahko porabi kot vspešno sredstev za preprečenje svobodnega govora in tiska. Gompers, Mitchell in Morrison bodo morda morali iti v ječo, ker so rekli in pisali, da Buck Stove & Range Co ni bila "fair" napram organiziranim delavcem.

Ali so se morda Gompers, Mitchell in Morrison lagali? Ali so morda ono družbo neopravičeno obrekovali? Ne. Vse je bila resnica. Povedali so fakt, fakt o katerim bi moralo vedeti vse delavstvo. In zato ker so govorili in pisali resnico bodejo najbrž morali sedeti v ječi.

To pomeni potem, da ta Shermanov Anti-Trust Act daje trgovcem in tovarnarjem (izdelovalcem) posestno pravico nad delavstvom ter da ljudstvo na podlagi tega zakona nima pravice in prostosti kupiti blaga, za svoj denar kjer samo hoče.

Če delavci rečejo, da ne bodejo kupovali od katerega izdelovalca, se jih lahko toži za odškodnino.

Če Buck Stove & Range Co., ali katerikoli izdelovalec trpi vsled tega, ker nočete odkupovati njihovo blago, dotična družba lahko toži vašo unijo in vas za odškodnino, katero ji sodišče na podlagi tega zakona prisodi.

Ali je še kako suženstvo bolj popolno kot to?

V srednem veku so delavce kaznovali in zaprli v ječe, kedar so se uprli bosom.

Danes, v dvajsetem stoletju, v stoletju napredka in civilizacije se delavca kazni in zapre če od delodajalca ne kupuje.

Delavci! Ali vam je všeč, da ne smete prosto govoriti in pisati? Ali vam je všeč, da vam kedo zapoveduje kje morate kupovati za vaš, od vas zaslužen denar?

Menda ne.

To prostost, prostost govora in tiska, pravico bojkota in še kaj druzega vam je odvzel Shermanov Anti-Trust Act, zakon, ki je bil baje skovan proti trustu za delavca. Ha! Taka je naša postavodaja, taki so zakoni gloriozne republike, koje ustava jamči vsakemu: Svobodo. In tako se bo še nadalje oskrunjevala ustava nekedaj v resnici svobodne republike, vsaj tako dolgo, dokler se ne bo delavstvo zavedlo in reklo: Do tu in ne naprej!

Koliko ljudi se lahko preživi na zemlji. Na celi zemlji se nahaja sedaj približno 1 milijarda in 467 milijonov prebivalcev, tako da pride na kvadratni kilometer približno komaj 15 ljudi. Ako se deli skupna celota površine 46,350,000 angleških kvadratnih mil (po 2.59 kvadr. km) v tri dele: rodovitno zemljo, obdelano zemljo, stepe in pustinje, potem bi bilo od teh 28 milijonov angleških kvadratnih milj rodovitne zemlje, 14 milijonov step in 4 milijone pustinj in puščav. Najviše število ljudi, ki jih more prehraniti rodovitna zemlja, bi jih bilo po Raventainu 20 na kvadratno miljo. Na ta način bi bilo 5993 milijonov prebivalcev maksimum ljudi, ki bi jih mogla zemlja v sedanjem stanju prehraniti. Ako se ljudje na enak način pomnožijo, kot v zadnjih deset letih, bi se to število doseglo že v letu 2072 torej po 162 letih. Gotovo, da se da še mnogo nerodovitne zemlje predelati v rodovitno, ali vendar se razvidi iz tega, da so obljudenosti zemlje stavljene gotove meje.

No, Matevž, kako pa se ti je godilo, ko je bila tvoja žena bolna?

Matevž: Oh, oba sva neznansko trpela, kajti ona se je bala, da bi ne umrla in jaz sem se pa tudi bal, da bi zopet ne ozdravela.

Vest ga peče.

Da si ohladi sklelečo vest, je Rev. H. E. Tower iz Maryville, Tenn. poslal syrakuški Rapid Transit Railway družbi svoto 80 centov, pripoznavši, da je družbo za toliko svoto, ko je bil v Syracusah, na "carefare" potegnil.

Slava poštenjakoviču. Others, please follow suit.

GLAS SVOBODE CO.
1518 West 20th St. Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društva", obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastonj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.
toči PERU PIVO.
PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.
Podpirajte krajevno obrt!

Kašparjeva Državna Banka,
vogal Blue Island Ave. & 19. ul.
VLOGE $2,500,000.00
GLAVNICA . $200,000.00
PREBITEK . . $100,000.00
Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik,
544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

ATLAS BREWING CO.
sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.
LAGER | MAGNET | GRANAT
Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.
Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov. **21. nov. 1909**

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
TAJNIK: Fran Plazzotta, Madison, Pa. Box 23.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

IZ STARE DOMOVINE.

Piše Dr. Slanc.

Zima je bila letos lepa do sredi januarja. Brez snega smo bili in ni bilo mrzlo. Živina se je pasla blizo do božiča. Manj suhe klaje se je porabilo; letos mrva ne bode tako draga, kakor lani, dasi se tudi vlani ni dosti iste pridelalo. Ali zdaj v februarju imamo dosti snega, dežja, blata. Mrzlo pa tudi ni. Ledu bode malo dobiti. Z delom v vinogradih še ni nič. Živina je draga. Tudi konji na Dolenjskem so se močno podražili. Goveja živina ima dosti kupca. Svinje gredo dobro v denar. Vse se lahko in dobro proda. Ako samo Dolenjsko pogledamo, se je v gospodarstvu dosti na boljše spremenilo. Država hoče na Dolenjskem rejo za vojaške namene pripravnih konj povzdigniti in je dala več boljših kobil zastonj dobrim rejačem. Država plačuje konje po 800—1000 K, ki so za vojaško rabo. In na Dolenjskem jih je že neko število dobiti in jih bo čez 5 let precej. Goveja živina je vedno lepša. Prav lepi voli prihajajo na semnje. Kmet sam se je ohrabril in skrbi za dobre plemenske bike in krave.

Svinjereja je na Dolenjskem v najlepšem razvoju. Semni za trgovino z rejnimi svinjami v Novem Mestu so postali največji na Slovenskem. Iz daljnih krajev prihajajo kupci na te semne. In svinje so drage. Mladiči skoraj stanejo kilo 2 K. Kar je bilo pred 10 leti 6 gl. je zdaj 15 gold. Reja svinj je tudi na Spod. Štajerskem velika. Od tam jih pripeljejo prekupci na semnje na Dolenjsko. Hrvati ob kranjski meji in v Belokrajini kupujejo na slov. Štajerskem prešiče in jih prodajajo v Istri. Spodnja Štajerska in Dolenjska sta po ljudstvu in zemlji podobna okraja; — morebiti je Spod. Štajerska bolj radovitna. Večkrat je tu in tam svinjska zaprtija zaradi kužnih bolezni svinj. V okuženih krajih se dobijo svinje ceneje. Švircanje je posebno strast nekaterih Dolenjcev, ali večina kmetov spregledi, da je treba skrbeti za zdravje živine; jedno okuženo švircano svinjče okuži lahko svinje več vasi. — Malo se stori za našega kmeta po državi, tudi po deželah ne bog ve kaj, ali naš kmet vidi svoje koristi v dobri živini, v živini svoje bogastvo in tedaj gleda, kako priti do boljše rejne živine. Nekaj kmetijske šole v Mariboru, v Grmu pri Novem Mestu in v Gorici storijo izobraževalnega dela; naši mlajši kmeti so že dobri naprednjaki v kmetijstvu; še več bi se storilo koristnega v tem oziru, ako bi bilo naše kmetijske šole lože obiskati, ako bi ne bilo šolnin plačati in bi se hrana dajala fantom tako ceno, da bi očekmet lahko plačeval. V tem oziru bi morala dežela, država nekaj prispevati. Kmet daje navadno najboljšo glavo v latinske šole. Ali zdajšno kmetovanje zahteva dobre glave. In bog ve kaj dobrega tudi nimajo duhovniki, uradniki! Zanj je vse drago; ni lahko živeti ob zaslužkih v mestih. Kmetija je vedno le najtrdnejša podlaga življenja. Naj par mesecev kmeti ne pridejo v mesto in meščani bodo bledeli!

Ker ima kmetija zdaj toliko več živilj pridelati, kolikor je več ljudi na svetu, je treba tudi kmetiji boljših glav, umetnejših delavcev, gospodarjev in pomagačev. Za policijsko delo uradnika, duhovnika je skoraj vse dobro v zdajšnem času, v katerem ni toliko več vladati, ko se ljudje že sami vladati vejo. V kmetske in v tehnične stroke dela je treba namestiti najboljše glave. Pri nas na Slovenskem dobivlja duhovništvo in justično uradništvo najboljše glave iz kmetije in to ni prav. — Pa še tudi za učitelje starih jezikov jih daje naša kmetija. — Ako se jemlje v poštev, da so najbolj korajžni naši kmetski ljudje, ki se vozarijo v Ameriko, ako se računi, da je med več kakor 100-tisoč Slovenci, — in toliko jih je gotovo vsako leto v Ameriki; — polovica bolj nadarjenih (neumnež se ne upa iz vasi ven), in po večjem se iz kmetije izselevajo v Ameriko in drugam, potem se je čuditi, da naša kmetija vendar lepo napreduje. Ako bi na Slovenskem kmetijske šole za dekleta imeli, bi naša kmetija postala v kratkem jedna najboljših. Slovenske žene so po večjem dobre glave. Kaj bi ne na kmetijski šoli izgojeno kmetsko dekle kot gospodinja v svojem in v gospodarstvu sosedov, v vsej vasi dobrega ne storilo! — Koliko daje država, dežela za šole meščanov in tudi za obrtne šole istih, za kmetske strokovne šole pa tako malo! Vse znanje si mora kmet kot samouk pridobiti. Slovenske dežele so po večjem kmetijske dežele. Meščanska obrt, industrija pri nas nima še kaj povoljnega temelja. Tedaj bi bilo skrbeti v prvi vrsti za kmeta. —

Veliki ruski pisatelj, knez Peter Kropotkin je pisal, da je našel na Francoskem v vaških hišah motorje, na katerih so kmetski fantje in dekleta izdelavali sukno, žamet. On piše, da je videl dopoldne istega fanta, ko je gnoj kidal in živno snažil in popoludne ga je našel ob stroju, na katerem je izdelaval najfinejši žamet. V drugi vasi je našel mizarje, ki so izdelovali najlepše pohištvo, ki se je prodajalo potem v mestih kot izdelek prvih tovarn. Zdajšni kranjski deželni odbor misli na to, da bi moč Save vpregel v industrielno delo. Ako je kaj pametnega kak dež. odbor ukanjeval, je to. Ako bi se upregle moči naše Save za pripravo elektrike, bi vsa Gorenjska lahko postala na kmetiji, kakor je v nekaterih bogatih krajih Francoska industrijelna zraven najboljše kmetije in bi se že lahko zdaj uresničile želje dobrih ljudi, ki želijo, da bi se kmetija in industrija družile, sredi kmetije stale fabrike in človek bil kmet in industrijelni delavec. —

Potem bi se še lahko Krka vpregla v tako službo in kaj bi marljivi Suhokranjčan ne stvarjal v svojih hribih na stroju! — In v Gorenji savinski dolini bi Savina bila dobrotna. Trst postaja za nas Slovence središče vsega narodovega gospodarstva. Zdaj so pristan od 7 kilometrov razširili na 12 kilometrov dolžine. Zdaj bo ta naš pristan za pristanom v Hamburgu, ki je dolg 24 kilometrov, precejšen. Proti severu mi Slovenci ne moremo trgovati z druzim, kakor z živino. V nemške, štajerske kraje še tudi prodaja štaj. Slovenec svoje vino. Ali koliko živine, kuretnine, koliko izdelkov industrije bi se dalo čez Trst prodati v izhodne dežele, kamor gre pot trgovine iz Trsta!

Dalje prihodnjič.

Bolnik-tat. V bolnišnici Saint Louis v Parizu je bil operiran 27 letni Maurice Benedite na nosu. Da se mu bolezen ne razširi, so mu djali na rano košček radija, vreden 6000 frankov. Bolnik je poznal vrednost radija, delal se, kakor da bi se radij izgubil, zapustil zdrav bolnišnico, toda neki tajni detektiv ga je vedno zasledoval in dobil slednjič radij na stanovanju tatu, katerega so že zaprli.

Želodčni katar.

To je ena najnavadnejših bolezni in bi se jo moralo zvati vnetje želodčne sluznice. To vnetje se navadno povzroči vsled zavžitja preveč hrane ali pijače. V večih slučajih ljudje imenujejo to vnetje za malo slabost in jo skušajo ozdraviti s tem, da vživajo zelo aromatična in kisla jedila in da pijejo jako alkoholično pijačo. Tako početje stori več kvara slabotnemu želodcu kot si morejo predstavljati. Edino pravo zdravilo je Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino, ker isto istodobno stimulira in ojačuje želodec in ga pripravi sposobnega za sprejem krepčilne hrane. Naj povzroči želodčni katar kar hoče, Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino ga hitro ozdravi. Rabite ga ko hitro zapazite spremembo teka ali telesne moči. Poskusite ga za želodčne bolezni, bolezni drobja, mišic in krvi.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je $2.00 (dva tolarja).

The Collins N. Y. Medical Institute

140 WEST 34th STREET = NEW YORK CITY.

DR. E. C. COLLINS,

Svetovnoznani slavni profesor zdravil, ustanovitelj The Collins New York Medical Institute in pisatelj znamenite knjige Človek, njegovo življenje in zdravje.

NI BOLJŠIH DOKAZOV NA SVETU.

Zelo lahko se je poviševati in slovitega delati, z izmišljenimi zahvalnicami, a vse drugače je dajati dokaze in resnico svojega delovanja. Med tem, ko se drugi zdravniki z lepimi oglasi polne samohvale in izmišljenimi zahvalnicami ponujajo, je ravnatelj **THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE** uposljen, z zdravljenjem stoterih Slovencev nad katerimi so drugi zdravniki obupali, ker jih z svojimi navadnimi zdravili niso mogli ozdraviti.

MI OGLASUJEMO RESNICO

ako mi rečemo, da ravnatelj THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE ozdravi v jednem tednu več bolnikov kot jih drugi zdravniki vidijo v celem življenju, in to

DOKAŽEMO

z tem, da navedemo nekoliko imen in naslovov ozdravljenih bolnikov kateri so bili svoječasno ravno tako bolni kakor ste vi danes. Poskusili so prej vse druge zdravnike, ne da bi jim isti zamogli kaj pomagati, akoravno so pri njih ves svoj denar potrošili. Danes pa Boga hvalijo, da so navsezadnje našli ZDRAVJE, MOČ, ZADOVOLJNOST IN SREČO po čudapolnih zdravilih, naših modernih in iskušenih zdravnikih.

NOBEDEN DRUZIH ZDRAVNIKOV

na svetu ne more oglasiti, tega kakor mi. Ker še niso bolnika ozdravili in ker še tiste dve zahvalnice katere tiskajo niso prave, ampak izmišljene in neresnične.

Ne verjamite in ne dajte se zapeljavati od tacih zdravnikov kateri so pričeli v tem letnem času, malo trgovino z ničvrednimi zdravili, ker dobro vedo, da je v tem letnem času največ bolezni in da je sedaj čas, uboge slovenske bolnike izkoriščati, kateri se ne vejo na pravo mesto obrniti. Taki oglaševalci gredo tako daleč, da si najamejo kakega neiskušenega zdravnika, kateri jim po ceni službo opravlja, ga oblečejo v novo suknjo, tako da v resnici izgleda podoben pravemu zdravniku in to samo radi tega, da zamorejo tembolj Slovence iskoriščati.

Verjamite tem, ako hočete biti zapeljani in izkoriščeni, pišite jim in se bodete o tem prepričali.

PIŠITE TAKOJ DANES PO

znamenito knjigo in priložite 15 centov v znamkah za poštnino. Vski Slovenec bi jo moral imeti.

URADNE URE SO

Vsaki dan od 9 ure predpoldan do 1 popoldan in od 2 ure do 5 ure popoldan. Vsaki torek in petek od 7 do 8 ure zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 10 ure predpoldan do 1 ure popoldan.

Glavni ravnatelj Dr. S. E. Hyndman.

Ako toraj boljujete na kakoršni koli bolezni, pišite ali pa pridite osebno v

1—Frank Severietti, Cleveland, Miss. V — treh tednih ozdravljen bolezni želodca, prs in vrat-a.

2 — Justo Hermandez Huntington, Ark. — Ozdravljen, Glavobola in želodčne napake.

4—Francis Lawandowski 416 So. Jackson Str., So. Bend, Ind. — Ozdravljena, odprtin, hrast in ispadanja las.

3 — Jos. Miculka R. P. D., 1 East Bernard Tex. — Ozdravljen Nervozitete in onemoglosti (slabosti)

9 — Ansbren Luksič, Tonopac, New. — Ozdravljen sifilisatičnih znakov.

10 — Antanio Lo Castro 156 Troop Ave. Brooklyn, N. Y. V dveh tednih ozdravljen reumutizma.

11 — J. Jakobson, Spermatorehoos, Neb. — Ozdravljen generalne slabosti.

15 — J. Jacobson, Spermatorehoca, Nebraska - Ozdraivljen generalne telesne oslabelosti.

16 — Ludwik Solek, 174 W. Kinny Str., Newark, N. J. — Ozdravljen, vnetja pljuč želodčnega katarja in vnetja oči.

17 — Lucija Turi, Box 126, Meadow Lands, Pa.—Ozdravljena Srčne napake.

18 — Don Sime Gulan Zadar Dalmacija — Ozdravljen kostnega reumatizma.

24—Krištio Jordanoff, Box 397, Jerome, Ariz. — Ozdravljen, bolezni želodca, kašlja, in bolezni prs.

25 — Marija Olson, Wilkinsburg, Pa. Ozdravljena, reumatizma.

29 — Nikola Haky, 344 East 21 Str., New York City — Ozdravljen generalne telesne slabosti.

30 — Miss. J. A. J. — Los Angeles, Cal. — Ozdravljena reumatizma, telesne slabosti in bolezni želodca.

31 — Petar Smith 2302 Bay Ave., Hoquiam, Wash. — Ozdravljen, reumatizma v nogah in hrbtu.

5 — Miss. Anie Lukais, No. 27 Berry St., Brooklyn, N. Y.— Ozdravljena, reumatizma v rokah in nogah.

6 — Ida Johnson — Cloquet, Minn. — Ozdravljena glavobola in želodčne prebave.

7 — J. Rebjak Swedesboro, N. J. —Ozdravljen bolezni pljuč.

8 — Mrs. Marije Dobos No. 640 Grand St., Brooklyn, N. Y. Ozdravljena bolezni maternice in neredne perijode.

12 — Mrs. John Gurka, East Rehway, N. J. — Ozdravljena, kroničnega zaprtja in želodčne bolezni.

13 — Mr. John Gurka, East Rehway, N. J. — Ozdravljen kroničnega glavobola, vrtoglavosti in šlabe prebave.

14 — Marija Fontana, Trestlo Pa., Box 68 — Ozdravljena bolezni prs želodca in ledvic.

19—John Skiptunas, McAdoo, Pa., Ozdravljen bolezni prs težkega dihanja in slabe prebave.

20—John Ferschman, 174 East 3 St., New York City — Ozdravljen srčne napake in težkega dihanja.

21 — Mrs. Roh Abbie, Neb. — Ozdravljena kroničnega reumatizma.

22 — Mr. Roh, Abbie, Neb. — Ozdravljen kroničnega reumatizma.

26—Frane Antulik, 1350 Washington Ave. Columbus, Ohio. Njegov otrok ozdravljen od telesne slabosti zelodčne bolezni i.t.d.

27 — Miss. Angelica Franković, 648 Eagle Ave. New York City. — Ozdravljena, srčne napake in bolezni pljuč.

28 — Mrs. Lidie Flachbart Elm hurst Long Island N. Y. — Ozdravljena reumatizma v rokah.

32 — Florijah Rak, Herminie, Pa., Box 18 — Ozdravljen, prehlajenja, v treh tednih.

33 — T. P. Petof, Buhl Minn., Box 301 Ozdravljen očesnega katarja.

34 — Lvan Papež, Box 87 York Haven, Pa. — Ozdravljen težke notrauje bolezni.

DOPISI.

PISMO GLAVNEGA PODPREDSEDNIKA

Slovenske Svobodomiselne Podporne Zveze.

Nekomis, Ill., 16. marca 1910

Cenjeni urednik glasila S. S. P. Z.

Kot podpredsednika naše dične Zveze me veže dolžnost, da se sem in tja oglasim v glasilu. Opazujoč napredek in razcvit Slovenske Svobodomiselne Podporne Zveze, me prav veseli, da se vresničujejo moje besede, katere sem govoril na konvenciji, namreč, da moramo računati, da se bo ta Zveza v kratkem času razširila v najmočnejšo slovensko jednoto v Ameriki in da moramo pravila tako napraviti, da dobi vsak član kar največ mogoče podpore v potrebi za mal asesment. Ako pregledujemo imenik podrejenih društev vidimo, da večjih slovenskih naselbin še ni zraven. Kaj je temu vzrok? Zdi se mi strah pred duhovščino in brezbrižnost. Rojaki — svobodomisleci in naprednega duha ne bojte se vendar ustanavljati društva po naselbinah, kjer vlada klerikalna večina, ker gotovo izmed več sto rojakov vas je vendar kakih deset ali več da ste svobodomiselni, napredni . . . Ustanovite si društvo, katero bo po vašem prepričanju. Pišite na glavnega tajnika S. S. P. Zveze za pravila, zapisnik in druge tiskovine, primerjajte jih s pravili in tiskovinami drugih jednot in potem sodite. Gotov sem, da temelj naše Zveze, podpora in drugo, kot nizek asesment, redno in točno uradovanje in izplačevanje podpor, bolniških in drugih vam bo ugajalo. Takega redu in ugodnosti ne dobite pri nobeni drugi Jednoti, zakaj bi se potem obotavljali?!

Nič ne de, ako je eden ali drugi že član kakega druzega društva, saj vsak lahko ve, da samo eno društvo ne zadostuje za podporo bolezni in zato je priporočljivo, da je vsak delavec član večih društev — ako le mogoče. V večjih naselbinah je pa tudi dobro in koristno, da so vsakovrstne Jednote in Zveze zastopane po svojih društvih; posebno v novejšem času nas slovenski narod je začel uvidevati, da klerikalizem nas vodi samo nazaj v temo, po temi in sili suženstva.

Vedno na novo prihajajoči element iz starega kraja je pustil še v domovini suknjo klerikalizma in vesel bo, ako najde v novi domovini somišljenike, organizirane v podpornih društvih. Ena proti sto, da bo pristopil v tako društvo.

Naša dična S. S. P. Z. je še le v povoju in raste, lepo raste. In ako hočemo, da bo započeto delo s podvojeno silo napredovalo moramo zastaviti podvojeno silo v to svrho. Agitirajmo!

Vsakega rojaka — delavca bodi delavska dolžnost, da čita delavski list Glas Svobode, ki je glasilo naše Zveze. Rojaki širite glasilo in kjer se dobi en zaveden rojak naj poišče druge in se ž njimi posvetuje za ustanovitev svojega društva, katerega priklopijo k naši Zvezi. Ako vsi svobodomisleci in naprednjaki pokažemo tudi dejanski kaj smo, tedaj je naša S. S. P. Zveza lahko z enim udarcem največja podporna Zveza; klerikalci nas ne bodejo zasmehovali, temveč s trahom bodejo gledali na sad napredka — prosvete. Delavec se bo učil misliti samostojno, rojakom se bo začelo svitati in spoznali bodejo, da niso ustvarjeni samo za težke verige in hlapčevanje, temveč da narava je tudi njim dala svobodo. —

Toraj somišljeniki pogum! Napravimo iz naše S. S. P. Zveze najmočnejšo slovensko Jednoto! Do prihodnje konvencije zastavimo vse sile, da bodemo lahko s ponosom pokazali onim, ki tavajo še v temi, da S. S. P. Zveza stoji za napredek, svobodo, narodno stvar in podporo slovanskega trpina v Ameriki. Združimo se ker v slogi je moč!

Pozdravljam vse brate v S. S. P. Z. in rojake po širni Ameriki, tebi naše Glasilo pa želim veliko uspeha. **Math Gaishek,**

Mulberry, Kans.

Cenjeno uredništvo: —

Z današnjim dnem vam pošiljam svoto $9.45 katero sem nabral od tukajšnih radodarnih rojakov v podporo sirotam v Primero, Colo.

Pri seji Slovenskega Katoliškega Podpornega Društva sv. Barbare št. 41 sem nabral svoto $9.45 in sicer so darovali po 25c: M. Zupan, J. Bognar, V. Peper, J. Kovačič, F. Kodrič, J. Lapajne, F. Daniček, J. Šegotič, F. Vehovec, V. Blažič, J. Knez, L. Peršina, J. Jordani, Jno. Jordani, S. Dudaš, A. Vertnik, L. Češek, M. Skalet, M. Krulc, T. Bradovič, M. Vozel, J. Kosmač, J. Rudman, J. Vehovec; A. Peve 30c; po 10c.: T. Kopšič in J. Vojtršek. Nadalje so darovali: A. Muren 50c, L. Ramovž 45c, in po 25c: M. Kodrič, A. Kolar, J. Železnik, J. Omahen, F. Lepej, M. Špan, F. Konec, J. Lekše. —

Zahvaljujoč se blagim darovalcem v imenu Primero sirot, pozdravljam rojake širom Amerike.

J. Lekše.

Gratiot, Mich.

Dragi Mi Glas Svobode: —

Kaj ne to ime vam je še skoro nepoznano, pa ni čuda saj to je mala, nova, slovenska naselbina blizu Mohawk, Mich. in zato tudi se dosti ne sliši iz našega kraja. Snega imamo dovolj, pa še zmiraj naletava.

Tu vam pošljem $2.00 in sicer vpišite en dolar 50c na lanski dolg, 50c. pa na letošni; v kratkem pa vam pošljem še drugo, zato mi ni treba lista ustavljati, ker ga rada čitam, če prav druge babe, ki samo v "gaspuda" vrjamejo, nekako zavidljivo na me zro.

Iskren pozdrav na čitateljice in čitatelje Glas Svobode.

Naročnica.

Van Houten, N. M.

Cenjeni urednik: —

Prosim priobčite te vrstice v naš priljubljeni list Glas Svobode.

Kar se dela tiče, tukaj še ni preslabo. Delamo stalno in vsaki dan, samo plača je mala, ker to je že kapitalistovska navada, da nas zatirajo s tem, da moramo dosti storiti za mal denar. Menda se boje, da bi delavci prehitro obogateli.

Tukaj vam pošlem malo svoto $3.75 katero so darovali tukajšni rojaki za Primero sirote (Zadnja dva darovalca sta Španca.) in sicer so dali po 25c: J. Fabijan, M. Mrvar, J. Dobravic, A. Bučar, J. Marčilja, J. Lučič, M. Masar, M. Bačič, A. Gornik, A. Bever in Desiderio. Jaz sam dam pa $1.00. Darovalcem iskrena hvala in pozdrav! **Jos. Trebič.**

Sublet, Wyo.

Cenjeni: —

Namenil sem se napisati par vrstic v naš delavski list upajoč, da ne bodo te vrstice romale v uredniški koš.

Ne morem si kaj, da ne bi kritiziral malce naših rojakov, ki se kratkomalo skoro nič ne zanimajo za delavsko časopisje in zato tudi ne vedo kje jih čevelj žuli.

Dragi rojaki, posežite malo bolj pridno po delavskem časopisju in prebirajte ga skrbno, da bodete prišli do spoznanja. Edino takrat bodemo delavci prišli do popolne zmage, kedar bodemo vsi združeni, dokler pa večina izmed nas samo za pečjo spi pa ne moremo misliti na vspeh.

Zaroaj rojaki prebudimo se iz spanja in delujmo v prid delavstva, ker le potem bodemo lahko spali spanje pravičnega, ko si bodemo v svesti da smo tudi mi storili nekaj za se in vprid trpinov.

Kar se dela tiče tukaj v našem premogovem rovu ni še preslabo, čeravno bi bilo kaj boljšega pričakovati. Sedaj delamo vsaki dan ali za poleti se ne ve kaj še pride. Znabiti nam skrajšajo delavne dneve na dva do tri dni na teden, ker nam semintja obetajo, potem bo pa marsikateri izmed nas šel s trebuhom za boljšim kruhom, ker tukaj je stanovanje in hrana silno draga.

K sklepu pozdravljam vse rojake širom Amerike in tebi naš list želim veliko uspeha in predplačnikov in da nas bi kmalu obiskaval vsaj dvakrat na teden.

F. Lark, zastopnik lista.

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — **A. Horwat, Joliet, Ill.**

SLOVENSKI KAMNOSEŠKI SKABI.

Dne 13. novembra l. l. smo bili organizirani kamnoseki v Bedford, Ind., prisiljeni odložiti svoje orodje ter zastavkati.

Naši bossi nam niso hoteli mirnim potom izpolniti naših opravičenih zahtev, in zato smo se oprijeli tega sredstva, da si zboljšamo svoje razmere. V svesti smo si bili, da se borimo za pravično delavsko stvar in da nam bodo stali v tem boju na strani vsi zavedni delavci in z nami čuteči delavski prijatelji.

V Bedford, Ind. dela mnogo domačinov, a tudi druge narodnosti: Ogri, Nemci, Slovenci. Večinoma so vsi razredno zavedni in dobro organizovani zlasti pa domačini.

Ker so bile simpatije vsega prebivalstva odločno na naši strani (celo šerif in policija!) in ker je naša unija plačevala vsakemu štrajkarju po šest dolarjev na teden, tako da bi ne bilo treba nikomur skebati, — smo bili toliko bolj prepričani, da zmagamo v našem pravičnem boju.

Ako bi bili vsi delavci solidarni, t. j. vsi za enega in eden za vse, in ako bi ne bilo med nami Judežev Iškarjotov, ki prodajo svoje delavsko prepričanje za par grošev ter so vedno na uslugo svojim izkoriščevalcem, — bi bil boj pač kmalu dokončan in zmaga naša, — vkljub temu da stane unijo štrajk ogromne žrtve, — okrog 2400 dolarjev na teden!

A žal, da so se dobili tudi med nami garjevci, ki so šli le za svojim osebnim dobičkom, — skupne delavske koristi so jim pa deveta briga!

Domačinom na čast moram priznati, da se ni jeden med njimi ni dal izrabiti kompaniji kot stavkokaz, pač pa nekaj nezavednih Ogrov, nekaj Nemcev in — v našo sramoto — dva Slovenca! In kar je še grše, — oba sta samca! Nista imela torej prav nobenih opravičljivih izgovorov, češ da morata skrbeti za svojo družino, in bi toliko ložje vztrajala v stavki kot pa oženjeni delavci, ki imajo skrbeti za familijo. Unija je plačevala vsakemu štrajkarju po šest dolarjev na teden, in s tem denarjem se samec za silo že preživi, vsaj nekaj časa; stavke itak ne trajajo večno.

Ta dva slovenska skaba, ki sta med kamnoseškim štrajkom v Bedford, Ind., delala in se nista sramovala odjedati kruha in ovirati boja svojim tovarišem, — sta: Jack Pretnar, doma iz Radovljice in Jakob Baloh iz Črnive na Gorenjskem.

Kakor sem že prej omenil, je vse prebivalstvo simpatiziralo s štrajkarji, da, celo šerif in policija. In to pove veliko! Skabom pa je kazalo vse svoje ogorčenje na prav občuten način. Kjerkoli so videli skabe, so jih zasramovali in za njimi pljuvali s "fej-klici". Posebno od žensk so jih morali mnogo preslišati. Nazadnje si že niso več upali hoditi peš na delo, marveč jim je kompanija preskrbela avtomobile, da so se na delo vozili. Oboroženi so bili tudi z revolverji. Prišlo je do večkratnih spopadov med skabi in štrajkarji, kjer se je streljalo iz obeh strani. Štrajkarji so hotele, kjer so bili skabi nastanjeni, šturmali in v svoji opravičeni jezi skoro vse razbili. Šerifova naklonjenost do štrajkarjev se vidi v tem, da jim je dal deset minut časa, da so mogli skabe napasti!

Pripomnim še, da so bossi naročili iz Chicage same močne skabe, in sicer v to svrho, da so ostalim skabom dajali pogun in da so se lahko s štrajkarji pretepavali. — —

To je ob kratkem poročilo o kamnoseški stavki v Bedford, Ind

Po sklepu unije imajo se imena stavkokazov priobčiti v listih. To so že storili glede svojih skabov nemški in ogerski listi, o omenjenih dveh slovenskih stavkokazih pa mi v javnosti doslej še nismo nič slišali. **John Bizjak.**

Chicago, Ill.

Grof — ulični pevec. V Turini je umrl grof Eugen Piassasco. — Bil je pijemonteški poročnik, služil v Španiji, moral opustiti vojaško službo radi rane. V Turinu si je služil denar s tem, da je prepeval po ulicah. Podpore od bogatih sorodnikov je vedno odklanjal.

50,000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna $10.oo vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vspešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitek moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabadavo denar dajati, tako pišite po ono **zdravilno knjižico,** katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da ozdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, ktero bi moral znati vsaki človek. Zapominite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico:

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POŠLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....

Pošta ..... Država.....

Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in znanstveniki vsem dob so skušali iznajti takozvani življenski uvarek. Ker pa nam ni dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi svetovni zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v onih delih našega telesa, skozi katere gre hrana. Ko bitro pa je kateri del tega zelo važnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nam pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni del, dobimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznano

Trinerjevo Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grenkih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovij in vsled ni popolnoma nič nevarno najnežnejšemu želodcu. Celo zdravi ljudje najbi sem in tja pili kapico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi,
krepi mišice in čutnice,
čisti kri,
napravi gladko obličje,
odstrani zabasanost,
povspeši čilost in ognjevitost,
daje nemoteno spanje,
in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstaršega do najmlajšega, za kar se neda reči o drugih zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 346. Tisoče priporočil najuplivnejših oseb potrjuje zdravniško vriednost tega zdravila. Zdravniški nasvet, pa pošti, zastonj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Čitatelje opozarjamo na Trinerjev hrvaški in slovenski **brinjavec,** importiran in izdelek.

ITALIJA

EGIPT in Adrijansko obrežje,
potom Azorov in Madeire.
Stara zanesljiva
CUNARD LINIJA
Ustanovljena l. 1840
Velikanski, hitri NOV parnik
[Plavajoči hoteli]
CARMANIA (na tri vijake)
Največji parnik na morju in njena sestra
CARONIA (dva vijaka)
Oba merita 677 čevljev, 20.000 ton
in sta največja na svetu.
SAXONIA (na dva vijake 600 čevljev, 14.300 tonov)

Carmania zapusti New York, 22. jan., 5. marca.
Saxonia, 5. Feb. in 19. marca.
Caronia pa 19. febr.

Ogrsko-Ameriška Linija
New York v Reko čez
Gibraltar, Genovo, Neapelj, in Trst.
Novi moderni parniki na 2 vijaka
CARPATHIA ....13600 tonov
PANNONIA.....10000 tonov
ULTONIA.....10400 tonov
Za daljše poizvedbe obrnite se na:
CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.
F.G. Whiting, Mgr. Western Dept.
S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.,
CHICAGO, ILL.
ali na lokalne agente vseposvod

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT
631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Banke

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je $2.00 (dva tolarja).

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfineji in najokusneji, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrobščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

EDINA VINARNA

kitoči najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite galon vina, ali več, tedaj Vam pripeljemo isto na dom — **brezplačno!**

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave. TELEFON Canal 842

PIRUHE pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znancem v staro domovino in to seveda najraje v gotovem denarju, kar pa najhitreje, najvestneje in najceneje preskrbi

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Podružnica:

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljše postreže? Sedaj pošiljamo

100 kron avstrijske veljave za $20.50

s poštnino vred.

Severova Zdravila so priljubljena radi svoje izdotnosti.

Nečista kri

pomenja

kožne opahke, bledo obličje, tvore in uljesa, utrujenost in izgubo trdne volje.

Po dolgi zimi potrebuje vsakdo krvi se čutimo utrujene, potrte. Treba je samo uživati.

Severov

Ta vam zboljša in očisti kri, zaposljujejo, in zdravi boste. zdravilo leči bule, uljesa, živo opahke, in druge krvna bolez- zdravje.

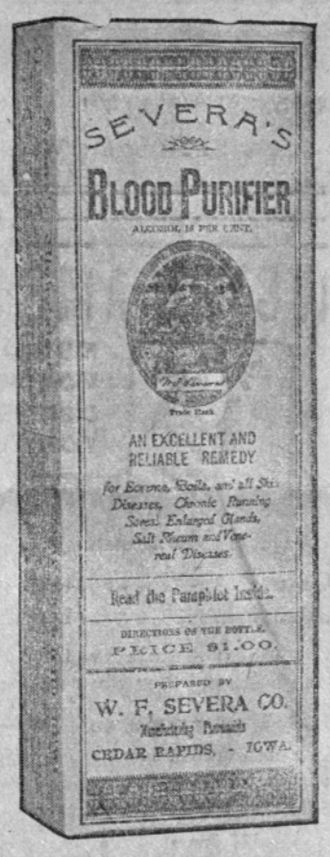

Čista kri

pomenja

zdravo obličje, pravilno prebavo, poživljajoče spanje čvrsto telo in jasno misel.

zdravila za kri. Vsled slabe brez veselja do dela, brez

Kričistilec

organi se spet okrepi, da izno. To drag oceno spomladens rane, tvore, bezgavke, kož ni, tako da povrača popol Cena $1.00.

Zahtevajte Severovih Zdravil od vsakega lekarnika. Vedno pazite na ime "SEVERA" na vsakem zavitku. To je poroštvo čistosti in izdatnosti. Ne vzemite druzih.

Nikarte zanemariti!

Kadarkoli vas muči zapeka, neprebavnost ali kake druga nerednost želodca, jeter in drobje, nikarte zanemariti tacega obolenja n uživajte

Severov Življenski Balzam.

Povrače slast do jedi. podpira prebavo, preganja zapeko, pospešuje prilikovanje in vsposablja telo k odporu proti raznim boleznim. Pravo zdravilo za bledolične dekleta in slab tne žene Najboljša tonika za priletne ljudi. Cena 75c

Zaščitite se!

Ob tej letni dobi napadajo človeka mnoge pljučne bolezni vsled nagle promene vremena. Bodite skrbni! Zaščitite svoje zdravje! Za hitro olajšbo hripavosti ali kaš ja uživajte

Severov Balzam za pljuča.

Vsak popitek izdaten. Olajša najtrdovratne ši kašelj, teši in leči vnete sapnike, lajša dihanje in krepi pljuča Prežene hripavost, pospešuje izbljuvanje in trepreča hujša obolenja. Cena 25c in 50c.

ZDRAVNIŠKI SVET ZASTONJ.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ALI SE BRIJETE DOMA? Tukaj vam ponujamo britev za $2.00, katera je kos svojemu namenu. in ki navadno prodaja za $4.00 in više. Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih odjemalcev naših britev na katerih se čita ime: Jos. Kral in katerih se je prodalo že tisoče v 33 letih, t. j. od l. 1876 Mi samo poskušali dobiti boljše britve pa prišli smo do prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljše lastnosti. Vse naše britve so popolno jamčene in jih z veselijem zamenjamo v vsakem event slučaju. Se celo brivci ne morejo rači sodbe o britvi dokler je ne poškušajo, toda mi damo garancijo z vsako britvijo v ceni od $2.00 ali več. CENA $2.00. Pošiljatve izven mesta se sprejmejo. Brusimo britve za 25c od komada. Delo jamčeno. Za naročnine izvan Chicago pošljite še 5c posebej za poštnino.

ZALOGA POHIŠTVA. Tel. Canal 728

Ustanovljeno leta 1875.

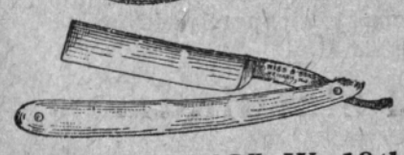

JOS. KRAL

417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

UGODNA PRILOŽNOST.

Spodaj podpisani prodam lepo urejeni SALOON na glavni cesti, blizu cementarne. Kedor hoče imeti lep dobičkanosen saloon se naj obrne za vse informacije na

IGNAC TURK

R. F. D. 24 La Salle, Ill.

Poštne hranilnice.

"New York Call" poroča, da je predlog za ustanovitev državnih poštnih hranilnic bil z večino sprejet v senatu. Tozadevno natančnejše poročilo priobčimo o priliki.

RAZNO IN DRUGO

Papež pred sodiščem? Sodišče v San Ciano na Italijanskem je pozvalo papeža, naj se pride zagovarjat radi protipostavnega prejema dedščine kanonika Adame, ki je zapustil več miljonov lir.

Usodepolna zamena. Dva delavca sta v Devi na Erdeljskem zamenjala zvečer, ko sta si hotela pripraviti večerjo, konservno škatljo z dinamitovo na kar je ta eksplodirala in oba ubila.

Smrti se je napil za 11 krajcarjev v Gárdonyju pri Stolnem Belemgradu kmetski fant Julij Szakál. Stavil je 11 krajcarjev, da izpije liter vina na eden dušek. Stavo je sicer dobil, ali čez par minut je revež umrl, ker ga je zadela srčna kap.

Divja svinja je požrla v nekem gozdu pri Brašnu na Erdeljskem petletnega Jožefa Hilo, ki si je bil zašel. Ostalo je samo nekaj kosti.

Novi okrajni sodnik, g. dr. Jakob Doljan, je te dni nastopil svojo novo službeno mesto v Postojni. Postojnčami so lahko ponosni, da dobe tako "lepega" sodnika. — Der Schoene.

Nepošten rdečkar. Sodrug Izidor Mandl je kot vodja soc. dem. gospodarskega društva v Eggenbergu poneveril 400 K in bil zato obsojen na šest tednov ječe. V blagajni pa manjka 754 K ter vse kaže, da je imel Mandl vredne — sodruge.

Zlato v Transvaalu. V preteklem mesecu so izkopali v transvaalskih rudnikih 579.743 lir šterl. Meseca januvarja je bilo zlata za 4000 unc manj.

Proti zmrzlinam na raznih udih je priprosto domače sredstvo sledeče: Belo repo se pusti do trdega zmrzniti in se jo v tem stanju v nezakurjenem prostoru na strgalniku nastrže in sicer neposredno pred uporabo. Ta nastružek se da zvečer na bolno mesto, bolni del telesa se ovije in bolnik se vleže. Če je treba, se to pankrat ponovi. Na ta način so se že hude zmrzline ozdravile.

Kristjanske ljubezni do bližnjega na Moravskem nimajo več. — Tako se je namreč imenovalo pogrebno društvo, katero je pa policija razpustila, ker je predsednik, vnet klerikalec, porabil vse dohodke zase. Predsednika Kunca so zaprli.

Pehotni polk št. 27 kaznovan. Radi vedno se ponavljajočih izgredov, ki so jih v zadnjem času povzročali vojaki 27. p. polka, v Ljubljani, vojaška oblast odredila, da morajo biti vojaki tega polka od sedaj pa do preklica vsak večer ob 9. v vojašnici.

Na strehi umrl. 58letni delavec Martin Krečič je na neki hiši v Barkovljah napeljaval telefonično žico. Pri delu mu je prišlo nenadoma slabo in v nekaj trenotkih je bil mrtev. Njegovo truplo so z veliko težavo spravili s strehe. —

Štirinajst dni nepokopana. V celjski bolnišnici je umrla neka ženska, katero so takoj zabili v krsto. Krsto so spravili v neko uto za vozove, od koder bi jo moral hlapec prihodnji dan odpeljati na pokopališče. Hlapec je na mrliča popolnoma pozabil in ker se tudi mož ni brigal za pogreb svoje žene, je počivala 14 dni nepokopana v shrambi za vozove.

Zabava "boljših krogov". V Parizu je prepovedala policija zasebno predstavo, pri kateri so kazali 30 živih ženskih slik, 16 do 18 let starih nagih deklet. Podjetnik je najel dvorano za dve predstavi, a že prva se ni obnesla, ker jo je policija preprečila. Vse osebe, "žive slike", podjetnik in krog 150 žensk in moških, ki so se udeležili predstave, se bodo zagovarjale zaradi prestopka proti nravnosti.

Velik lakomnik je bil nedavno v Bosanskem Brodu pokopani bogati kmet Balati. Ker je bilo znano, da je imel veliko svoto denarja, po smrti pa ni bilo ničesar najti, so sorodniki začeli sumiti da je vzel skopuh denar na — oni svet. Vsled prošnje sorodnikov je oblast dovolila, da so izkopali ter preiskali umrlega Balatija. V njegovi obleki, ki jo je bil že preje določil za pogreb, so res našli všitih za 32.000 K prejšnjih bankovcev, ki že nimajo zdaj nobene vrednosti.

Dunajski oderuh. 29letni Jos. Herson si je ustanovil na Dunaju "banko", s katere pomočjo je hotel "pomagati" revežem. Bil je precej znan, zato so se ljudje zelo zatekali k njemu za pomoč. Mož pa je hotel na račun revežev tudi sam dobro živeti. Na različne zastavnice je dajal posojila samo proti 20% obrestim mesečno torej letno 240%. Opeharil je tudi več svojih "kapitalistov", ki so mu posojali denar, da je mogla njegova "banka" redno poslovati. Človekoljubnega bankirja so zaprli.

Kaplan streljal na redarja. Mimo kaplanije v Mozirju sta šla ponoči 20 m. m. neki mladenič z mozirskim redarjem. Kar naenkrat je zakričal v kaplaniji kaplan, ki je z lovsko puško dvakrat ustrelil proti mimoidočima. Ena krogla je predrla redarju obleko. Pravijo, da kaplan ni pri popolnoma zdravi pameti, odkar se je udeležil izobraževalnega tečaja krščansko-socialne zveze.

Dr. Tavčar častni meščan ljubljanski. Mestni občinski svet ljubljanski je v svoji seji soglasno in med splošnim odobravanjem izvolil na predlog župana Ivana Hribarja deželnega poslanca in deželnega odbornika drja. Ivana Tavčarja za častnega meščana ljubljanskega v priznanje njegovih zaslug, ki si jih je s svojim požrtvovalnim javnim delovanjem pridobil ne samo za mesto Ljubljano, marveč v prvi vrsti za celokupni narod slovenski.

Zadnja želja francoskega prostozidarja. V Arsu je te dni umrl 65 let stari premožni kmet Mangin. Vsled njegove želje se je pogreb vršil v smislu prostozidarskih predpisov, ker je bil pokojnik član lože. Cerkvena oblast je strogo prepovedala, da bi se katoličani udeležili pogreba. Ker je pa Mangin v svoji oporoki določil, da dobi vsak, ki se udeleži mrtvaškega sprevoda, en frank, je bilo pri Manginovem pogrebu toliko ljudi, kolikor jih doslej v Arsu še ni bilo pri nobenem pogrebu. Gospodje v farovžu so se sicer jezili, a pomagalo ni nič! Noben tamkajšnji katoličan še ni imel takega pogreba, kakor ga je imel prostozidar Mangin.

Z bankovci zakuril. Nek kmet na Češkem je prodal na sejmu tri goveda in vtaknil bankovce z drugimi papirji v žep. Ko je prišel domov, se je mirno vlegel in pustil denar v žepu. Zjutraj je hotel njegov sin zakuriti in je iskal papirja za podžig. Oče mu je v polspanju in ker še od prejšnjega večera ni imel jasne glave, dejal da je v njegovem žepu dovolj papirja. Sin je zgrabil vse skupaj in zakuril. Šele ko je videl plamen, se je očetu zabliskalo v glavi; planil je po koncu in hitel k peči, a rešil je le en košček stokronskega bankovca, ostalo bilo je 800 K — je bilo že pepel.

Nečloveški soprog. Pariški listi poročajo: Lekarnar Para je bil ljubosumen na svojo ženo, ki je mati petih otrok, od katerih je najmlajši še dojenček. Vsakikrat, ko je Para zapustil stanovanje, je zaprl ženo v neko temno sobo ter jej nadel težke verige. Med tem jetništvom je smela imeti dojenčka pri sebi. — Ko je prišel na svet najmlajši otrok, ni poklical ne zdravnika, ne babico. — Žena je morala vedno nositi železen pas, do katerega je imel mož ključ. Kljubu temu, da je žena tožila, da jej provzoča pas bolečine, ji ga vendar ni odvzel. — Ko so bližni stanovalci doznali o trpljenju žene, so se zbrali pred Parovo lekarno ter začeli isto brez druzega demolirati. Policija je posredovala in ko je doznala za razlog, je aretirala nečloveškega soproga.

Lourdes kot vir dohodkov. Po neki ravnokar obelodanjeni katoliški statistiki je obiskalo zadnjih deset let Lourdes 3049 zdravnikov in 53.958 bolnikov na 2866 romarjih. Samo lansko leto je šlo v Lourdes 605 železniških vlakov z 10.000 bolniki. Kopali so se bolniki v čudodelni vodi 131.261 krat in 5646 strežnikov je nudilo bolnikom brezplačno pomoč. Užitnine je dobil mestni urad od romarjev 135.000 frankov. Pošta je prodala vrednosti za 110.000 frankov več kakor prejšne leto. Železnica je imela od romarjev to leto 26.729.425 frankov dohodkov. Zadnje leto je prineslo 2 in pol milijona romarjev 50 do 60 milj. na Francosko.

Za kratek čas. Miha: Veš Jože, zadnjič se mi je zdel Zabret res precej prifrknjen, ko je kričal na prižnici, da bo naprednjakom vzel ugled in veljavo. Pazi naj, da se kaj takega njemu in njegovim kimovcem ne prigodi! — Jože: Motiš se Miha, kajti njim se kaj takega ne more prigoditi. — Miha: Kako to misliš? — Jože: I zato, ker Zabret in njegovi kimovci ugleda in veljave že zdavnaj nič več nimajo, in zato jim tudi to dvoje ne more nihče vzeti!

Strašna nesreča. V Zagorju ob Savi: Jožef Peterlin, ključavničar iz Podkraja, roj. leta 1850 v Mokronogu, je šel pri tukajšnjemu rudniku po noči — 12. m. m. — ob pol 10 popravljat stroj, s katerim se drobi kamenje v prah, in s kterim se potem napolnujejo prazne premogovske jame, da ne vpada zemlja. Dal je znamenje, naj stroj začne delati, v tem hipu ga je stroj zgrabil za levo nogo, ga potegnil v zmečkovalne priprave, in mu telo vkljub temu, da so stroj takoj ustavili, popolnoma zmel do trebušne votline. Umrl je na licu mesta. Prejšnji dan je pa neki opokojeni premogar sekal v bližini rudnika smreko, ki je padla nanj in ga ubila.

Svoboda v Rusiji. Iz Petrograda poročajo, da je ministerski predsednik Stolipin razposlal na vse oblasti odredbe, s katerimi se prepoveduje ustanovljanje šol in knjižnic z imenom Tolstega. — Ruska birokracija je storila s tem zopet protikulturen čin, naperjen proti starčku v Jasni Poljani, ki se vse svoje življenje trudi, da bi z ustanavljanjem šol in drugih kulturnih institucij povzdignil izobrazbo svojih rojakov. Ta odredba je prava birokratično-ruska odredba, ki dokazuje, da absolutizem še ni izginil in da bo treba še hudih bojev, predno zmagata svoboda in demokratizem. Ruska birokracija je tudi s tem svojim činom pokazala pred vsem kulturnim svetom svojo nagoto.

Avstrija v službi "Südmarke". Znano je, da kupuje "Südmarka" slovenska posestva, katera potem prepušča Nemcem iz rajha, najrajše seveda protestantom. Ker kapital "Südmarke" še ne zadošča, da bi razprostrl svoje kremplje čez vse jugoslovanske dežele, mu je priskočila na pomoč avstrijska vlada. Zlasti v Bosni se kaže vsa prusjaška politika naše avstrijske uprave. Do konca leta 1905 se je razdelilo med naseljence iz Nemčije 21.892 ha najrodovitnejše zemlje ob Savi in Drini. Nemci dobe zemljo popolnoma zastonj, dobe semena, drva, denar v gotovini, brezobrestna posojila, oproščeni so vseh davkov več let. Na ta način so nastale krasne nemške naselbine Windhorst, Franz Josefs-Feld, Rudolfs-Thal in druge. Tako skrbi Avstrija za — Pruse, dočim domačin sestradan beži iz svoje domovine, ki je postala pod avstro-ogrsko vlado paradiž — za Pruse. Tako pomaga avstrijska vlada "Südmarki" graditi "Alldeutoschland".

O rimskih financah piše neki bavarski katoličan: Koncem prošlega leta je narasel "Ingolstädter Messbund" na 700.000 članov in lansko leto samo se je pridružilo 22.080 članov. Sedež društva je frančiškanski samostan v Ingolstadtu na Bavarskem in glavna naloga članov je, da plača vsak na leto eno mašo. Prej je stala maša eno marko, sedaj pa, ko se je vse podražilo, so se podražila tudi živila za dušo in tako velja danes ena maša sama 1.30 M. Boljši ljudje pa plačajo kar dve marki. Iz tega razvidimo, da to društvo nabere med letom nad 1 milijon samo za maše. Ker pa sme vsak uhovnik na dan čitati samo eno mašo, bi moralo društvo imeti celo leto zaposlenih 2000 duhovnikov, ki bi čitali celo leto 700.000 maš. Največ članov pošilja prispevke frančiškanom v Ingolstadt. Tam pa so samo štirje patri, ki niti za Ingolstadt ne zadostujejo. Zato gre ves denar v Rim, ki ga potem deli revnim italijanskim samostanom, da berejo maše.

Parlament v cerkvi. Neki angleški poslanec, znan kot govornik, je šel v cerkev, sedel v stol in zaspal. Gotovo je sanjal o kaki debati v angleškem parlamentu, ker je kar naenkrat vstal in zaupil: "Dvomim, da smo sklepčni in zahtevam, da se prešteje navzoče!" Ali so gledali duhovnik in verniki? Njegov predlog je propadel.

Cenik knjig,

katere se dobe v zalogi

"GLAS SVOBODE" Co.

1518 W. 20 Street, Chicago, Ill.

Cankarjevi spisi:

Vinjete $1.80
Jakob Ruda ..... —.60
Za narodov blagor $1.00
Knjiga za lahkomiselne ljudi ... $1.25
Kralj na Betajnovi $1.00
Hiša Marije Pomočnice $1.00
Gospa Judit $1.00
Nina $1.00
Krpanova kobila $2.00
Hlapec Jernej ..... —.75
Zgodbe $1.00
Za križen $1.50
Ob zori $1.50

Kersnikovi spisi:

Cyklamen, I. snopič $1.25
Agitator, II. snopič $1.25
Na žerinjah, III. snopič $1.25
Lutrski ljudje, IV. snopič $1.25
Rošljin in Verjanko, V. snopič .. $1.25
Jara gospoda, VI. snopič $1.25
Gospod Janez, VII. in VIII. snopič $2.50
Berite novice, IX. snopič $1.75

Trdinatovi spisi:

Bahovi huzarji $1.50
Bajke in povesti, I. zvezek $1.00
" " " II. " $1.00
" " " III. " $1.00
" " " IV. " ..... —.80
" " " V. " $1.25

Jurčičevi spisi:

I. zvezek ..... —.60
II. " ..... —.60
III. " ..... —.60
IV. " ..... —.60
V. " ..... —.60
VI. " ..... —.60
VII. " ..... —.60
VIII. " ..... —.60
IX. " ..... —.60
X. " ..... —.60
XI. " ..... —.60

Sienkiewiczovi spisi:

Rodbina polaneških v 3 delih $5.00
Mali vitez v 3 delih $3.50
Potop I. in II. zvezek $3.20
Križarji v 4 delih $2.60
Za kruhom ..... —.15
Z ognjem in mečem, v 4 delih ... $2.50
Brez dogme $1.50

Stritarjevi spisi:

Pod lipo ..... —.60
Jagode ..... —.60
Lešniki ..... —.60
Zimski večeri ..... —.60

Knezova knjižica:

I. zvezek ..... —.40
II. " ..... —.40
VII. " ..... —.50
IX. " ..... —.40
X. " ..... —.40
XI. " ..... —.40
XII. " ..... —.40
XV. " ..... —.75

Tavčarjeve povesti:

I. zvezek $1.35
II. " $1.35
III. " $1.35
IV. " $1.35
V. " $1.35

Tolstojevi spisi:

Rodbinska sreča ..... —.40
Ana Karanina $3.20
Kazaki ..... —.80

Venec slov. povesti:

III. zvezek ..... —.60
IV. " ..... —.60
V. " ..... —.60
VI. " ..... —.60
VII. " ..... —.60
VIII. " ..... —.60
IX. " ..... —.60

Zabavna knjižnica:

13. zvezek ..... —.50
14. " ..... —.30
15. " ..... —.60
16. " ..... —.75
17. " ..... —.40
20. " ..... —.75

Tajnosti Španske inkvizicije:

I. zvezek ..... —.05
II. " ..... —.05
III. " ..... —.05
IV. " ..... —.05

Knjižnica Nar. zal. v Celju:

I. zvezek ..... —.40
II. " $1.00

Razni drugi spisi in prevodi:

Opatov praporščak ..... —.35
Momenti $1.50
Spomini $1.00
Iz naših krajev $1.25
Obsojenci $1.25
Igračke $1.00
Tilho in drugi $1.00
Reformacija ..... —.50
Spolne bolezni ..... —.25
Dobra gospodinja $1.50
Primož Trubar 50c
Dobra kuharica $3.00
Medvedji lov ..... —.50
Kapitan Žar ..... —.60
Na divjem zapadu ..... —.60
Džungl $1.00
Na rakovo nogo 50c
Srce $1.00
Slovenski fantje v Bozni, 2 zvez. po ..... —.75
Marica ..... —.40
Spominski listi ..... —.25
Burska vojska ..... —.30
Avstrijski junaki ..... —.75
Znamenje štirih ..... —.30
Veliki trgovec ..... —.60
General Lavdon ..... —.30
Črni bratje ..... —.25
Andrej Hofer ..... —.20
Princ Evgen Savojski ..... —.25
Viljem baron Tegetthoff ..... —.30
V tujih službah ..... —.50
Na bojišču ..... —.40
Marjetica ..... —.50
V gorskem zakotju ..... —.15
Ilijada ..... —.75
Krištof Kolumb ..... —.25
Uporniki ..... —.60
Vojska na daljnem vzhodu $2.40
Zadnja kmečka vojska ..... —.80
Odkritje Amerike $1.00
Gozdovnik 2 zvez. skupaj ..... —.90
Materina Žrtev ..... —.50
Močni baron Ravbar ..... —.20
Repoštev ..... —.20
Babica ..... —.60
Robinzon ..... —.60
Pripovesti o Petru velikem ..... —.80
Pod turškim jarmom ..... —.20
Feldmaršal grof Radecki ..... —.20
Štiri povesti ..... —.20
Izdajavec ..... —.60
Križem sveta ..... —.30
Zlatarjevo zlato $1.00
Miklova Zala ..... —.40
Zmaj iz Bozne ..... —.50
Pri stricu ..... —.40
V delu je rešitev ..... —.30
Knez črni Jurij ..... —.20
Nikolaj Zrinjski ..... —.20
Na krivih potih ..... —.40
Domači zdravnik ..... —.60
Navodilo za spisovanje raznih pisem ..... —.80
Postrežba bolnikom ..... —.40
Praktični računar ..... —.40
Pravila dostojnosti ..... —.20
Slovenski pravnik, vez. $2.80
Občna zgodovina, skupaj 5 delov $7.50
Kitajci in Japonci ..... —.60
Ročni slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar ..... —.60
Avstralija in nje otoki ..... —.75
Razporoka $1.00
Ponižani in razžaljeni $1.50
Luči ..... —.75
Ruska moderna $2.00
Ben hur $2.25
Iz knjige življenja II. zvez. $1.50
Vaška kronika ..... —.85
Stepni kralj Lear ..... —.60
Straža $1.25
Islandski ribič ..... —.60
Z viharja v zavetje $1.00
Reljefi $1.00
Slučaji osode ..... —.75
Beračica ..... —.20
Mladost ..... —.40
Božična noč ..... —.40
Kirdžali ..... —.80
Pot za razpotjem $1.50
Novele in črtice $1.80
Pod spovednim pečatom 2 knjigi $2.30
Pred nevihto ..... —.30
Strahovalci dveh kron 2 zvez. ... $1.00
Barvaste črepinje ..... —.30
Mož Simone $1.00
Malo življenje ..... —.50
Deteljica ..... —.30
Oče naš ..... —.75
Doktor Holman ..... —.25
Tartarin iz Taraskona 60c
Trije mušketirji $2.50
in Dvajset let pozneje $3.00
O te ženske $1.00
Grof Monte Cristo I. zvezek $2.00
" " " II. " $2.00
Dama s kamelijami $1.00
Preko morja ..... —.40
Korotanske povesti ..... —.60
Čez trnje do sreče ..... —.60
V znamenju življenja ..... —.75
Bolgarija in Srbija ..... —.75
Utrinki $1.00
Francka ..... —.25
Dolina krvi $2.10
Poljub ..... —.40
Prva ljubezen ..... —.50
Tolstoj in njegovo poslanstvo ... —.30
Veliki punt ..... —.80
V naravi ..... —.60
Zadnji rodbine Benalje ..... —.75
Iz nižin življenja ..... —.50
Blagor na vrtu cvetočih ..... —.75
Dve noveli ..... —.50
Rdeči smeh ..... —.75
Mali lord ..... —.80
Kratka zgodovina 50c
Kako pišejo ženske $1.50
Navihanci $1.25
Znanci $1.00
Jari junaki $1.25
Ljudska knjižnica 3. zvez. ..... —.30
Andrejčkov Jože 8 zvez. skupaj $1.50
Naš dom 8 zvezkov po ..... —.25
Zločin in kazen skupaj 3 knjige $5.25
Zarnik I. zvezek ..... —.50
Solnce in senca ..... —.15

Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštnih znamkah po en ali dva centa. Poštnina je pri vseh teh cenah že všteta.

Družabni razredi v času francoske revolucije

SPISAL K. KAUTSKY.—POSLOVENIL A. H. S.

(Nadaljevanje.)

II.

Plemstvo in duhovščina.

Drugače pa je bilo v starih fevdalnih okrožjih. Tam je vitežki lord še vedno upravljal svoje okrožje, skrbel za javna pota in ceste in za varnost svojega posestva, bil je še vedno sodnik, odločeval je razprtije med podložniki in kaznoval jih za prestopke. Da celo semintja je branil svoje podložnike pred napadi od zunanjih sovražnikov — to je kraljevih biričev. Ti kraljevi biriči so od časa do časa prišli v vasi in trga in zahtevali od kmetov velikanske davke in pripodilo se je večkrat, da je fevdalni lord nagnal te krvosese iz svojega okrožja, ker zdeli so se mu prekrvoločni in oderuški.

Ti plemiči nikakor niso bili privolji podati se kraljevi moči in se mu brezpogojno podvreči. Dvorno plemstvo, s svojimi odlomki v armadi, cerkvi in višja birokracija sta pač imela vzrok, da sta se potegovala za ojačenje kraljeve absolutne moči.

Kar ni mogel fevdalni lord izprešati iz kmeta na podlagi svojih fevdalnih pravic, to so zagrabili in polovili kraljevi biriči in uradniki. Kolikor bolj se je dal kmet izžemati toliko bolj absolutna je postajala kraljeva moč. Kolikor manj omejena je bila monarhija, toliko bolj arbitrarično in močnejše je lahko privila davčni vijak toliko večji so bili dohodki za državno blagajno, in toliko več so tudi ti "žlahtniki" potrošili.

Tako početje se je gabilo plemičem po deželi. Drobtine dvorske milosti niso za nje padale iz mize, pa tudi istih niso rabili. Toda kolikor bolj je vlada pritiskala davčni vijak, toliko siromašnejši so postajali njihovi podložniki in kolikor bolj je sodna, upravna in policijska moč prehajala v roke kraljeve birokracije, toliko bolj so počutili zgubo svoje moči.

Nasprotno dvornim hinavcem, se ti niso počutili da so kraljevi lakaji ampak smatrali so se v pravem fevdalnem duhu za njegove veljake (peers). Kralja so smatrali ravno tako kot v fevdalnih časih za največjega lastnika zemlje, za prvega med enakimi, ki ni imel nobene pravice napraviti kako preosnovo v državi brez njihovega dovoljenja in proti kateremu so trmoglavo, vendar nevspešno, obdržali svoje dedne pravice in prostost. Zato pa so imeli tehtne vzroke. Troški države so vedno večji in večji naraščali, blagajna je postajala prazna in tako je prišlo, da je kralj oziroma vlada zahtevala, da tudi plemiči plačujejo davek od svojih zemljišč. To tem, do tedaj davka prostim plemičem nikakor ni ugajalo in zato so vedno vpili za ekonomijo v državi, za reformo v financah in za kontrolo istih po zastopstvu stanov.

In tako vidimo plemstvo razdeljeno v dva tabora, v dvorno plemstvo in njega priveski obsegajoče vso gornjo in večino srednje in nižje aristokracije, ki se je odločno potegovala za absolutno moč monarhije in deželno plemstvo, obsegajoče srednje in nižje plemstvo v ekonomičnih nerazvitih pokrajinah, ki so vigorozno zahtevali poslansko zbornico stanov za kontrolo državne administracije.

Če sodimo stranke ne po razrednem interesu ki ga zastopajo ampak po površni korespondenci svojih tendenc, s modernimi strankarskimi kliki, tedaj se nam kaže nazadnjaški francoski element kot "naprednjaki", kot "liberalci", ker, liki tretji stan, skušajo nadomestiti absolutno monarhijo s omejeno. Nobeden pa se ni tako odločno branil proti novim idejam in dvigajočim razredom, kot ravno oni.

Zabiti oprode ali boliše rečeno škvajerji so netili proti buržoaziji ljudsko mržnjo, kmeta so ščuvali proti meščanu, posestnike proti financirjem, neučene proti učenim, dedne posestnike proti pritiskujočim vsiljivcem. Eden druzega je črtil, eden bil proti drugemu; sloge ni bilo doma.

Na drugi strani opazimo zopet, da je meščansko plemstvo si podajalo roke s buržoazijo.

Dvorni aristokrat, kar je resnica, je bil, če je bilo le mogoče, celo bolj aroganten proti mesarju, peku in svečarju, kot pa je bil njegov soplemenitaš na deželi. Za strokovnjake je bila velika čast, če se mu je dovolilo delati za velikega lorda; nesramno bi bilo od njega, če bi zahteval plačo za svoje delo. Popolnoma drugačno stališče je zavzemal lord proti gospodom "z denarjem", ki so ga imeli več kot so v resnici mogli za se porabiti.

Plemenitaš je bil odvisen od financirja, ker ta slednji je lahko prvega napravil bankrot, ali mu pa podalšal rok eksistence; bil mu je izročen na milost in nemilost. Izvzemši par rodovin dvorne aristokracije so vsi od kralja doli do zadnjega biriča bili do grla zasužnjeni pri bogatinih in zato so s temi bogataši lepo ravnali. Zgodovina kaže, da je Louis XIV. ponosni "kralj Solnca" nekoč, pred vsem dvorom, pozdravil Juda, Samuela Barnard, kot princa, ki je imel nekaj nad šestdeset miljonov. Ali naj bodejo kraljevi sužni ponosnejši kot kralj sam? Visoka financa je čim dalje bolj postajala podobna plemstvu; kupila si je naslove in velikanska posestva. Prigodilo se je često, da je v dolg zapleteni, ubožani plemenitaž skusil pozlatiti zarjavel grb s možitvijo svojih hčera s sinovi finančnih aristokratov, če ravno ti slednji niso bili nobeni plemiči. Tolažili so se s mislijo, da tudi najboljša prst se mora sem in tja pognojiti. Od tistega časa pa je plemstvo palo v blato. Saloni visokih financirjev so postajali vedno bolj ličnejši onim plemstva in tako sta kmalu ta dva razreda prišla tozadevno na eno in isto stališče: Pohotneži tretjega stanu so si ravno tako lahko kupili prostitutke kakor grofi, knezi in škofje. V bordelu so zginila vsa razredna razlikovanja in francoski dvor je bil podoben istemu, to smo vsaj videli že prej, ko smo omenili, da je nadškof kupil za 1,400.000 lir dijamontno verižico, s katero si je hotel nakloniti kraljičino ljubezen.

Razni pisatelji, kot na primer Buckle so videli v vedno večjem pomeševanjem plemenitažev s bogatini v Parizu rezultat "demokratskega duha", ki je pred izbruhom revolucije, tako se nam vsaj pripoveduje, plašil vse ne glede, h kateremu razredu je eden ali drugi pripadal. Žalostno je, da se je ravno v istem času, ob času ščuvanja tega žlahtnega ljudstva ustanovila dedna pravica do višjih mest v armadi, da so se vsa cerkvena posestva proglasila za ekskluzivno apanažo plemstva in da so se ustanovile nove sinekure (službe brez dela) v birokraciji v prid plemstva. Ne demokratične ideje, ampak materielni interesi so bili faktorji pri tem delu, delujoči v dosego zarušitve zunanje razpoke med starim zemljiškim in novim denarnim plemstvom, med tem ko se je poviševalo aristokratično ekskluzivnost s zmožnostjo za državne urade.

Ta "svoboda od predsodka" pariškega plemstva v družabnem krogu je bila naravno neznosna za deželnega škvarjera. Ta "svoboda" se je opazovala tudi pri veri in moralnosti. Plemenitaš na deželi, ki se je še vedno držal starega fevdalizma, živel je zmernejše in veroval kar je veroval njegov oče in predniki. Drugače je bilo s pariškim plemstvom. V ostankih fevdalizma so videli samo sredstva za izkoriščanje in pritiskanje mase pri tleh. Njegove funkcije, od katerih je v večini slučajev ostajal le še naslov in letni dohodek, niso imele nobenega druzega pomena. Istotako se je zrlo na vero. Za njega, mestnega plemiča, daleč stran od dežele in fevdalnih ruševin, ki je živel meščansko je bila vera brez vsacega pomena. Liki drugim ostankom fevdalnega časa, je imel vero samo še za sredstvo izrabljanja in pritiskanja mase. Rekel in mislil je da vera je doba za "zabito" ljudstvo, ker isto brez vere ne more eksistirati, med tem ko z zvišeni plemenitaši se ji lahko rogajo.

Razpad starih šeg je romal roka v roki s razvojem svobodne misli v salonih plemenitašev. — Zgubili so njih materijelno podstav. Staremu fevdalnemu lordu je bilo nad vse njegov dom, družina in dobro gospodarstvo, ker brez strajnega, dobro reguliranega gospodarstva oziroma gospodinstva se ni dalo ničesar producirati. Bistvo doma je bila trdna zakonska vez in stroga družinska disciplina za dvorjana, ki ni imel nobenega druzega dela kot zabavati se in trošiti denar, ste bili ženitev in družina odveč, vendar pa tak potratneš je želel, da se njegov rod ne zatre, zato se je oženil, dasi ravno proti svoji volji. In tako je prišlo do "proste ljubezni", katero je sam kralj med dvornim plemstvom s primernimi vzgledi netil. — O tej "prosti ljubezni" nam pač ni treba še posebej pisati ako samo pomislimo da so celo cerkveni princi kupavali dijamantne verižice kraljici in ž njo intimno občevali v pričo kralja-soproga.

Dalje prihodnjič.

KEDAR NAROČITE KNJIGE

takrat vedno prej pogledajte imenik naše zaloge in se prepričajte, ako imamo iste še v zalogi. Ako slučajno kake knjige nimamo v zalogi, potem Vam pošljemo kako drugo za isto ceno.

Glas Svobode Co.

Pijte naše pivo!

The Konrad Schreier Co.

MALTSTERS

Najboljši "MALT"

Sheboygan Wisc.

STRAN OD SOUTH DAKOTE!!

Rojake opozarjamo, da ne gredo v South Dakoto za delom. Tam je štrajk. Ne verujte kar pišejo Hearstovi dnevniki, farško in skabsko slovensko časopisje. — Stran od South Dakote!!

Slovensko-angleška slovnica, slovensko angleški tolmač in angleško-slovenski slovar za $1.00 pri V. J. Kubelka, 538 W. 145th St., New York, N. Y.

DR. RICHTER'S

"PAIN-EXPELLER"

Človek, ki trpi bolečine, je ravno tako brez pomoči, kakor razbita ladija na pečinah. Če bolehaš na revmatičnih bolečinah, nevralgiji, prehlajenju itd. poskusi vdrgnenje z

PAIN-EXPELLERJEM,

priznano dobro domače sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah po 25 in 50c.

F. AD. RICHTER & CO.,
215 Pearl St., New York.

Pazite na varstveno znamko z sidrom.

The Gutsch Brewing Co.

Pivovari vležanega piva in znanega

KOTBUSSER WEISS PIVA

Sheboygan, Wisc.

Telefon 90.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE V NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Oceania	16. Mar. 1910	M. Washington	6. April 1910
Argentina	30. Mar. 1910	Alice	20. April 1910

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 51te ceste v South Brooklynu.

Naša pristanišča so: ☞ Za Avstrijo--TRST, za Ogrsko--REKA

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v **SLOVENSKEM JEZIKU**

Phelp Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

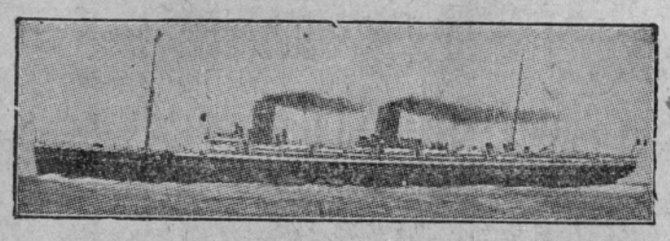

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence	30.000 HP	La Lorraine	22.000 HP
La Savoie	22.000 HP	La Touraine	20.000 HP

Chicago, nov parnik ..... 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na **71 Dearborn St. Chicago, Ill.**

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

OTTO HORACEK

Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina

1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Dajemo posebno pozornost pri popravljanju ur in druge zlatnine.

Izdelujoči zlatninar.

OČI pregledamo zastonj.